

Anna-Stina Pystynen

Portfolion toteuttaminen iPadille

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Medianomi

Viestinnän koulutusohjelma

Opinnäytetyö

24.5.2013

Tekijä Otsikko	Anna-Stina Pystynen Portfolion toteuttaminen iPadille
Sivumäärä Aika	44 sivua + 1 liite 24.5.2013
Tutkinto	Medianomi
Koulutusohjelma	Viestintä
Suuntautumisvaihtoehto	Digitaalinen viestintä
Ohjaaja	Yliopettaja Pauli Laine
<p>Tämän opinnäytetyön aiheena on portfolion toteuttaminen iPad-alustalle. Taitoin portfolion Adobe InDesignissa ja tein toiminnot InDesignin interaktiivisten- sekä Digital Publishing Suite -työkalujen avulla.</p> <p>Portfolio on tarkoitettu korvaamaan perinteinen paperiversio. iPad-portfoliota on helppo kantaa mukana, mutta ennen kaikkea sitä on helppo tarpeen tullen päivittää. Hyvin suunniteltua iPad-portfoliota on myös helppo muokata ja varioida erilaisiin tarkoituksiin sopivaksi.</p> <p>Kerron työn toisessa luvussa iPad-laitteen perusominaisuuksista ja tutustun laitteen historiaan ja mallien välisiin eroavaisuuksiin. Kolmannessa luvussa käyn lyhyesti läpi portfolion ulkoasuun liittyviä ratkaisuja, kuten sommittelua, värejä sekä typografiaa. Työn pääpaino on toteutuksessa, jota käsittelen neljännessä luvussa. Kerron lyhyesti mitä ohjelmia olen missäkin projektivaiheessa käyttänyt. Käyn myös lyhyesti läpi portfolioissa käytettyjen kuvien käsittelyä sekä portfolion taittamisessa huomioitavia asioita. Toiminnallisuuksien luomisesta kerron tarkemmin, sillä tämä ei ollut minulle entuudestaan tuttua. Käyn myös läpi miten työtä työskentelyvaiheessa esikatsellaan tietokoneella ja iPad-laitteella, ja miten valmis työ lopulta siirretään laitteelle.</p> <p>Portfolion soveltuvuus iPad-alustalle on pitkälti kiinni siitä millaisia työnäytteitä portfolio sisältää. iPad soveltuu hyvin interaktiivisille työnäytteille kuten videoille, mutta esimerkiksi suurikokoiset työt eivät välttämättä pääse oikeuksiinsa iPadin ruudulla. Koska digitaalisuus kuitenkin tänä päivänä on yhä suuremmassa roolissa voi portfolio iPad-muodossa olla hyvinkin oiva vaihtoehto, joka myös jo itsessään osoittaa, että iPad-taitto lukeutuu portfolion tekijän osaamisalueeseen.</p>	
Avainsanat	iPad, tablet-tietokone, portfolio, Adobe Digital Publishing Suite

Author Title	Anna-Stina Pystynen Creating a Portfolio for the iPad
Number of Pages Date	44 pages + 1 appendix 24 May 2013
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Media
Specialisation option	Digital Media
Instructor	Pauli Laine, Principal Lecturer
<p>The aim of this thesis is to create a portfolio for the iPad device. I created the portfolio using Adobe InDesign, and also made its interactivity within InDesign using the Interactive- and Digital Publishing Suite -tools.</p> <p>An iPad portfolio is an option for the traditional printed portfolio. The iPad portfolio is easy to carry along, but above all it is easy to update when necessary. A well planned portfolio is also easy to modify and vary for specific purposes.</p> <p>In the second chapter of this thesis, I look over the history and basic features of the iPad and also make a comparison between the different models of the device. In the third chapter, I will talk shortly about the visual features of my portfolio, such as the colour scheme, typography and composition. The main focus of this thesis is on the implementation of the portfolio, which is described in the fourth chapter. I will talk shortly about the programs used. Moreover, I will also describe shortly the retouching of the images used, and make some observations concerning the layouting of the portfolio. I will dive more into the detail about creating the interactive features, because this was not previously familiar to me. In addition, I also talk about previewing the portfolio while working on it, and how to finally transfer the finished piece to the device.</p> <p>A portfolio's suitability for the iPad is largely depending on the work that is presented in it. It is a good tool for an interactive content such as videos, but maybe not so suitable for presenting work that is originally supposed to be viewed in a large size. However, since digitalization plays a key role these days, an iPad portfolio can make a fine option. It is also an indication that the maker of the portfolio is familiar with designing for the iPad.</p>	
Keywords	iPad, tablet, portfolio, Adobe Digital Publishing Suite

Sisällys

1	Johdanto	1
2	iPad laitteena	2
2.1	Yleistä iPadista	2
2.2	iPadin mallit ja historia	4
2.2.1	Tausta	4
2.2.2	Ensimmäinen iPad	5
2.2.3	iPad 2	6
2.2.4	iPad Retina-näytöllä	7
2.2.5	iPad mini	8
2.2.6	Mallivertailu	9
3	Portfolion ulkoasu	10
3.1	Rakenne	10
3.2	Sommittelu	11
3.3	Värit	12
3.4	Typografia	13
3.5	Painikkeet	15
4	Portfolion toteutus	16
4.1	Käyttämäni ohjelmat	16
4.1.1	Adobe InDesign CS5.5	16
4.1.2	Adobe Digital Publishing Suite	16
4.1.3	Adobe Photoshop CS5.1	17
4.1.4	Adobe Illustrator CS5.1	18
4.1.5	Adobe Media Encoder CS5.5	18
4.2	Kuvankäsittely	18
4.3	Taitto	19
4.3.1	Aloittaminen	19
4.3.2	Tärkeimmät huomiot	21
4.4	Toiminnot	23
4.4.1	Hotspotit	23
4.4.2	Vieritettävät kehykset	27
4.4.3	Zoomaus	28
4.4.4	Linkit	29

4.4.5 Videot	32
4.5 Foliot ja artikkelit	34
4.6 Esikatselu ja siirtäminen iPadille	37
5 Lopuksi	39
Lähteet	41
Liitteet	
Liite 1. Ruutukaappauksia portfolioista	

1 Johdanto

Opinnäytetyön aiheena on portfolion luominen iPad-tabletille Adobe ohjelmia käyttäen. Portfolio on tarkoitettu korvaamaan perinteinen paperiversio. iPad-portfoliota on helppo kantaa mukana, mutta ennen kaikkea se on helposti muokattavissa. Vuosien varrella osaamista ja työnäytteitä kertyy lisää, minkä myötä myös portfolio kannatta aika-ajoin päivittää. Portfolion ollessa iPad-muodossa, tämä ei vaadi muita resursseja kuin iPadin, tietokoneen sekä oikeat ohjelmat. Hyvin suunniteltua iPad-portfoliota on myös helppo muokata ja varioida erilaisiin tarkoituksiin sopivaksi.

Koska tämä portfolio on tarkoitettu korvaamaan nimenomaan paperiversio, päämääränä ei ole sen julkaiseminen vaan toimiminen omalla laitteella. Tämän vuoksi olen portfoliota tehdessä lähtenyt siitä, miten saan sen toimimaan mahdollisimman hyvin juuri minun laitteellani sen sijaan, että suunnittelisin sen toimivaksi myös erilaisilla ja -kokoisilla laitteilla.

Luodessa sisältöä iPad-muotoon prosessiin kuuluu luonnollisesti myös itse laitteeseen tutustuminen, mikäli se ei ole ennalta tuttu. Siksi käyn työni toisessa luvussa läpi iPadin perusominaisuuksia. Tutustun myös laitteen historiaan sekä eri mallien välisiin eroavaisuuksiin.

Kolmannessa luvussa käyn läpi portfolion ulkoasuun liittyviä ratkaisuja, kuten sommittelua, värejä sekä typografiaa. Koska ulkoasun suunnittelu on yleisesti jo niin useasti käsitelty aihe, en käy sitä tässä työssä syvällisemmin läpi.

Pääpaino tässä työssä on portfolion toteuttamisessa, jota käsittelen neljännessä luvussa. Kerron lyhyesti mitä ohjelmia olen missäkin projektivaiheessa käyttänyt. Käyn myös lyhyesti läpi portfoliossa käytettyjen kuvien käsittelyä sekä portfolion taittamisessa huomioitavia asioita. Koska InDesign on minulle ja monelle muulle entuudestaan tuttu printtimedian taittotyökaluna, en kuitenkaan kerro yksityiskohtaisesti taittamisen jokaisesta vaiheesta. Sen sijaan käyn tarkemmin läpi toiminnallisuuksien luomista InDesignin interaktiivisten toimintojen sekä Digital Publishing Suite -työkalujen avulla, sillä tämä ei ollut minulle entuudestaan tuttua. Käyn myös läpi, miten työtä työskentelyvaiheessa esikatsellaan tietokoneella ja iPad-laitteella, ja miten valmis työ lopulta siirretään laitteelle.

2 iPad laitteena

Tässä luvussa käyn läpi iPadin perusominaisuuksia sekä tutustun laitteen taustaan ja mallihistoriaan. Kerron myös lyhyesti tällä hetkellä saatavilla olevien mallien välisistä eroista.

2.1 Yleistä iPadista

iPad on tablet-tietokone, joka Applen mukaan on puuttuva linkki iPhoneen (älypuhelimien) ja Macbookin (kannettavan tietokoneen) välillä. Se tarjoaa kummastakin parhaat puolet: älypuhelimien kosketusnäytön ja sen laajat ominaisuudet, mutta kannettavan tietokoneen tehokkuuden ja koon (joskin ei kaikkien). iPadilla voi soittaa musiikkia, pyörittää videoita, lukea kirjoja, pelata pelejä ja ladata sovelluksia. (Buckley, 2011, 10.)

iPadilla on paljon yhteisiä ominaisuuksia iPhoneen ja iPodin kanssa. Kaikissa on iOS-käyttöjärjestelmä – eli käyttöliittymä, jonka pääroolissa ovat sovellukset. Myös laitteiden kosketusnäyttöteknologia on sama, ja napautukset ja sormiliikkeet toimivat kyseisillä laitteilla samalla tavalla. Applelle tämä on siinä mielessä käytännöllistä, iPadin käyttöjärjestelmä on jo valmiiksi tuttu sekä iPhoneen että iPodin käyttäjille. Siirtyminen uudelle laitteelle on siis kyseisille käyttäjille helppoa, mutta suurempi näyttö luo uudenlaisen käyttökokemuksen. Samanlainen käyttöliittymä mahdollistaa myös sen, että suurin osa sovelluksista toimivat sekä iPhoneella että iPadilla. (Buckley, 2011, 12–13.)

Koska iPadissa on kosketusnäyttö, siinä on vain muutamia painikkeita. Eniten käytetty painike on näytön alapuolella oleva kotipainike. Kotipainiketta painamalla pääsee takaisin iPadin käyttöliittymän pääsivulle, eli kotivalikkoon. Sitä painamalla myös käynnistetään sammunut näyttö. Painamalla kotipainiketta kaksi kertaa näytön alareunaan aukeaa moniajovalikko, jossa näkyy viimeksi avoinna olleet ohjelmat.

Virtakytkin sijaitsee laitteen yläreunassa oikealla ja kuulokeliitäntä vasemmalla. Laitteen oikeasta laidasta löytyy sivukytkin, jolla voi hiljentää laitteen tai lukita näytön kääntäminen – normaalisti iPadin näyttö kääntyy sen mukaan, missä asennossa laitetta pidetään. Sivukytkimen alapuolelta löytyvät äänenvoimakkuuspainikkeet. Telakkaliitäntä, jolla laitetta voi ladata tai kytkeä tietokoneeseen tai lisälaitteisiin,

sijaitsee keskellä alareunaa. 3G/4G-malleissa laitteen vasemmassa reunassa on paikka SIM-kortille. Näytön yläpuolella sekä laitteen takapuolella on kamerat (lukuun ottamatta ensimmäisen sukupolven iPadia, jossa kameraa ei ole). iPadin liitännät ja painikkeet ovat siis aika pitkälti samat kuin iPhonessakin.

iPadia käytetään pääasiassa kosketusnäytön avulla. Sen kosketusnäyttö on kapasitiivinen, eli se reagoi sormenpään kosketukseen. Näyttöä kutsutaan kapasitiiviseksi siksi, että iho johtaa sähköä, ja sormen kosketus muuttaa sähkökentän kapasitanssia. Näyttöä ei siis voi ohjata kynsillä tai tavallisilla käsineillä. On kuitenkin olemassa kosketusnäytön käyttöä varten suunniteltuja sormikkaita, joissa sormenpäiden kohdalla on aukko tai sähköä johtavaa materiaalia. Myös piirtokyniä on myytävänä lisävarusteena. (Masalin, 2012, 6.)

iPadissa ei ole lainkaan hiiren osoitinta, vaan sitä ohjataan sormella napauttamalla. Laitteeseen ei myöskään voi kytkeä ulkoista hiirtä. iPadilla sormen napautus kosketusnäytöllä vastaa tietokoneen hiiren klikkausta. Tekstiä voi valita pitämällä sormea hetken paikallaan. Sormen sivuttaisella pyyhkäisyllä vaihdetaan useissa sovelluksissa sivuja. Pystysuuntaisella pyyhkäisyllä vieritetään esimerkiksi internetsivuja. Neljän tai viiden sormen sivuttaisella pyyhkäisyllä vaihdetaan sovelluksesta toiseen, ja ylöspäin pyyhkäisyllä avautuu monijakovalikko, jossa näkyvät viimeksi käytetyt ohjelmat – jälkimmäisen toiminnon voi siis tehdä myös painamalla kahdesti kotipainiketta. (Masalin, 2012, 6–7.)

Kosketusnäyttöä voi käyttää myös nipistämällä. Nipistämisellä tarkoitetaan sormien vetämistä yhteen tai kauemmas toisistaan. Kahden sormen nipistyksellä kuvaa voidaan suurentaa ja pienentää. Pienentäminen tapahtuu vetämällä sormia toisiaan kohden, ja suurentaminen vetämällä ne kauemmas toisistaan. Tämä toimii useissa sovelluksissa, mutta ei kaikissa. Neljän tai viiden sormen yhteen vetämisellä voi avata kotivalikon. (Masalin, 2012, 7.)

Sovellukset ovat iPadin käyttöjärjestelmän tärkein osa sillä kaikki, mitä laitteella tehdään, tapahtuu jonkin sovelluksen avulla. Sovelluksissa ei tarvitse tallentaa mitään käsin, sillä muutokset tallentuvat automaattisesti. iOS erottuu tietokoneiden käyttöjärjestelmistä myös siinä, että siinä ei ole mitään Windowsin tapaista resurssienhallintaa tai OS X:stä tuttua Finderia, vaan tiedostot ovat aina jonkin sovelluksen sisällä. (Masalin, 2012, 18.)

Käyttöjärjestelmä iOS6:n mukana tulee 20 sovellusta, muun muassa Safari, iTunes, Kalenteri, Kamera, Kuvat, Videot, Mail, Yhteystiedot ja App Store. Näiden avulla voi esimerkiksi ottaa kuvia ja videoita ja surffata internetissä. Vaikka iPad on jo sellaisenaan monipuolinen laite, saa siitä huomattavasti enemmän irti lataamalla sovelluksia App Storesta. Sovellukset ladataan omalla Apple ID:llä iPadin App Store-sovelluksella tai tietokoneella iTunes-ohjelman kautta. Suuri osa sovelluksista on ilmaisia, mutta useimmat maksullisetkin ovat todella halpoja – halvimmillaan 79 senttiä. Osa sovelluksista on suunniteltu sekä iPhoneille, iPod touchille että iPadille ja osa vain jollekin näistä laitteista. Suurin osa sovelluksista toimii iPadilla, mutta jos ne on suunniteltu pienemmälle näytölle, saattavat ne iPadin ruudulla näyttää vähän hassuilta. (Masalin, 2012, 20–21, 27.)

Kuten jo mainitsinkin, iPadin käyttöliittymä toimii hyvin pitkälti samalla tavalla kuin iPhoneen tai iPod Touchin, joten mikäli jompikumpi kyseisistä laitteista on entuudestaan tuttu, ei iPadin käyttämisessä ei ole paljon uutta opeteltavaa. Mielestäni iOS-käyttöjärjestelmä on suurimmilta osin hyvin selkeä ja sen pääpiirteiden oppiminen onnistuu jo aika pitkälti kokeilemalla.

2.2 iPadin mallit ja historia

2.2.1 Tausta

Vuonna 1983 International Design Conferencessä Steve Jobs sanoi puheessaan, että Apple haluaa asettaa uskomattoman hienon tietokoneen kirjaan, jota voi kantaa mukanaan ja oppia käyttämään 20 minuutissa. Tämä antaa viitteitä siitä, että idea tablet-tietokoneesta oli jo tuolloin syntynyt – 27 vuotta ennen ensimmäisen iPadin julkistamista. (Panzarino, 2012.)

Apple alkoi työstää ensimmäistä taulutietokonettaan, Newtonia, vuonna 1989. Newtonista ilmestyi vuosikymmenen ajalta useita eri versioita, mutta mikään näistä ei kuitenkaan yltänyt suuren kansan suosioon. Newtonia käyttäessä käytettiin sormen sijaan osoituskynää, ja siinä oli myös käsikirjoituksen tunnistava ominaisuus. Newton-tablettien valmistus loppui 1990-luvun lopussa, mutta siitä asti on spekuloitu, koska Apple palaa taulutietokoneiden kehityksen pariin. (Buckley, 2011, 11.)

Vuonna 2007 Apple julkaisi ensimmäisen iPhone. iPhone sai kuitenkin alkunsa tabletin suunnittelusta. Steve Jobs luokitteli osoituskynällä toimivan tablet-laitteen epäonnistuneeksi. Hän halusi aloittaa tabletin luomisen alusta, ja hän halusi sen toimivan kosketusnäytöllä. Hän pyysi Applen insinöörejä työstämään asiaa, ja näki heidän aikaansaannoksena puoli vuotta myöhemmin. Hän innostui siitä niin paljon, että päätti, että kyseisellä tekniikalla rakennetaan tabletin sijaan puhelin. Niinpä tabletin kehittäminen siirrettiin sivuun puhelimen tieltä. (Kiss, 2010.)

2.2.2 Ensimmäinen iPad

Steve Jobs esitteli ensimmäisen iPadin 27. tammikuuta 2010 San Franciscossa pidetyssä lehdistötilaisuudessa. Hän kuvaili sen olevan Applen kehittyneintä teknologiaa vallankumouksellisessa laitteessa uskomattomaan hintaan. Hänen mukaan iPad luo aivan uuden laitekategorian, joka yhdistää käyttäjän sen sisältöön ja sovelluksiin henkilökohtaisemmalla ja hauskemalla tavalla kuin koskaan aiemmin. (Apple, 2010a.)

Ensimmäinen iPad on 13,4 millimetriä paksu, ja painaa noin 700 grammaa. Se on varustettu 9,7-tuumaisella kosketusnäytöllä, ja sen prosessorina toimii A4-siru. (Apple, 2010a.) iPadin Wi-Fi-versio tuli Yhdysvalloissa myyntiin 3. huhtikuuta 2010, ja Wi-Fi + 3G -versio saman kuukauden 30. päivänä. Laitteen hinta liikkui mallista riippuen 499 ja 829 dollarin välillä. (Apple, 2010b.)

iPadin ensimmäisen myyntipäivän aikana laitetta myytiin yhteensä yli 300 000 kappaletta (ennakkotilaukset mukaan luettuina). Samana päivänä iPadin käyttäjät latsivat yli miljoona sovellusta Applen App Storesta, ja yli 250 000 e-kirjaa Applen iBookstoresta. (Apple, 2010c.) Toukokuun 3. päivänä 2010 Apple ilmoitti, että 28 päivässä iPadeja on myyty yhteensä yli miljoona kappaletta. Miljoonan merkkipaalu ylittyi edellisen viikon perjantaina, kun iPadin 3G-versio tuli myyntiin. Steve Jobs vertasi tuolloin, että 28 päivää on alle puolet 74 päivästä, joka iPhoneella aikanaan kesti saman merkkipaalan saavuttamisessa. (Apple, 2010d.)

iPad rantautui kansainvälisille markkinoille 28. toukokuuta 2010, jolloin se tuli myyntiin yhdeksään maahan, muun muassa Ranskaan, Saksaan, Iso-Britanniaan, Kanadaan, Australiaan ja Japaniin (Apple, 2010e). Heinäkuun 19. päivänä 2010 laite tuli myyntiin

yhdeksään maahan lisää, muun muassa Belgiaan, Alankomaihin, Hongkongiin, Meksikoon ja Singaporeen (Apple, 2010f).

Suomeen iPad tuli myyntiin 30. marraskuuta 2010. Humac-ketju avasi sen kunniaksi ovensa poikkeuksellisesti jo aamuseitsemältä, mutta pitkiä asiakasjonoja ei muodostunut kaupan eteen – mihin saattoi vaikuttaa yli 10 asteen pakkasen. Liikkeen avattua kysyntä oli kuitenkin runsasta, ja kaikkia malleja meni tasaisesti kaupan. (Vaalisto, 2010.) Laitteen hinta liikkui 499 ja 799 euron välillä mallista riippuen. (Kurri, 2010.)

iPadin tulo huomattiin myös lehtituotannossa. Suomen Kuvalehti oli ensimmäinen suomalainen lehti, joka alkoi ilmestyä säännöllisesti myös iPad-versiona. Lehdestä julkaistiin ilmainen näytenumero jo 27. syyskuuta 2010, jonka jälkeen se alkoi ilmestyä iPad-versiona viikoittain. (Salminen, 2010.) iPadin saavuttua Suomen markkinoille myös Helsingin Sanomista alettiin julkaista iPad-versiota. Joulukuun 3. päivänä 2010 siitä julkaistiin sovellus, jolla päivän lehti kuvineen on luettavissa. (Antin, 2010.)

2.2.3 iPad 2

Apple esitteli 2. maaliskuuta 2011 seuraavan sukupolven iPadin, iPad 2:n. iPad 2:lla on edeltäjään nopeampi prosessori, se on 33 prosenttia ohuempi, 15 prosenttia kevyempi ja saatavana sekä mustana että valkoisena. iPad 2:ssa on kamera sekä taka- että etupuoolella – ensimmäisessä iPadissa ei ollut kameraa ollenkaan. Kamera mahdollistaa muun muassa FaceTime-puheluiden tekemisen iPhone 4- iPod touch- ja Mac-käyttäjien kanssa. iPad 2:een on myös satavilla Smart Cover -suojakansi, joka suojaa näyttöä ja toimii taitettuna telineenä laitteelle silloin, kun sitä käytetään. Smart Cover toimii magneeteilla – kun sillä peittää näytön, iPad menee automaattisesti lepotilaan, ja vastaavasti kun sen avaa, laite herää. iPad 2 tuli myyntiin Yhdysvalloissa 11. maaliskuuta 2011, ja sen hinnoittelu oli samaa luokkaa edeltäjänsä kanssa. (Apple, 2011a.)

Yhdysvalloissa iPad 2:n vilkas kysyntä venytti toimitusaikoja verkkokaupassa, ja laitteen myynnin aloitus synnytti pitkiä jonoja suurimmissa kaupungeissa. Esimerkiksi Applen New Yorkin lippulaivamyymälän eteen muodostui ennätyspitkä jono, joka jatkui korttelin ympäri ja vielä toiselle puolelle katua. Verkkokaupassa toimitusajat kasvoivat yhdestä viikosta kolmeen viikkoon. (Vaalisto, 2011.)

Verrattuna ensimmäiseen iPadiin iPad 2 tuli nopeasti myyntiin myös kansainvälisillä markkinoilla. Jo 25. maaliskuuta 2011 se tuli myyntiin 25 maahan, mukaan lukien Suomeen. (Apple, 2011b.) Myös Suomessa iPad 2:n myynnin aloitus aiheutti ruuhkaa ja pitkiä jonoja. Apple otti ensimmäistä kertaa Suomessa käyttöön ennakkovarausjärjestelmän. Ennakkotilaus ei kuitenkaan sujunut täysin ongelmitta – kauppa hidasteli, sähköpostivahvistuksen saamisessa saattoi kestää jopa pari tuntia, ja toimitusajat liikkuvat 2–3 viikossa. (Kärkkäinen, 2011a.) Applen jälleenmyyjätkin ottivat vastaan ennakkovarauksia, mutta myymälöiden jonot muodostuivat niin pitkiksi, että jotkin ennakkovaraajatkin jäivät ilman laitetta (Kärkkäinen, 2011b).

2.2.4 iPad Retina-näytöllä

Apple esitteli kolmannen sukupolven iPadin 7. maaliskuuta 2012. Suurin muutos uudessa iPadissa aiempiin versioihin verrattuna on Retina-näyttö. Laitteella on samankokoinen näyttö kuin edeltäjillään, mutta sen pikseleiden määrä on nelinkertainen. (Apple, 2012a.) Laite tuli myyntiin 14. maaliskuuta 2012 sekä Yhdysvalloissa että yhdeksässä muussa maassa. Hintaluokka oli sama kuin laitteen edeltäjillä, ja samalla iPad 2:n hintoja laskettiin. (Apple, 2012b.)

Apple tiedotti 19. maaliskuuta 2012 uusimman iPadin julkaisun olleen toistaiseksi vahvin jo kolmella miljoonalla myydyllä kappaleella. Huomioitavaa toki on, että laite julkaistiin samana päivänä 10 maassa, kun aiemmat iPadit tulivat aluksi myyntiin ainoastaan Yhdysvalloissa. Laite tuli myyntiin 24 uudessa maassa, mukaan lukien Suomessa, 23. maaliskuuta 2010. (Apple, 2012c.) Suomessa laite meni ilmestymispäivänään hyvin kaupaksi – joskaan se ei aiheuttanut samanlaista ryntäystä kuin edeltäjänsä. Suosituimmiksi osoittautuivat laitteen kalleimmat versiot. (Martikainen, 2012.)

23. lokakuuta 2012 Apple esitteli neljännen sukupolven iPadin. Sekä laitteen uuden A6X-prosessorin teho että grafiikkateho ovat siinä kaksinkertaiset aiempiin verrattuna. Laitteessa on myös uusi Lightning-liitäntä ja FaceTime HD -kamera. Laitteen hinnoittelu on sama kuin edellisenkin. (Apple, 2012d.) Uuden iPadin esittely vain puoli vuotta edellisen jälkeen sai osakseen kritiikkiä. Jotkut pitivät sitä rumana temppuna niille, jotka olivat juuri ostaneet uuden, keväällä ilmestyneen iPadin – joka nyt olikin jo vanha. (Linnake, 2012.)

Helmikuussa 2013 Apple julkaisi uudesta iPadista vielä 128 gigatavun version, jossa tallennustilaa on tuplasti enemmän kuin aiemmassa, 64 gigatavun versiossa (Apple, 2013a).

2.2.5 iPad mini

Samana päivänä kuin Apple esitteli neljännen sukupolven iPadin, se esitteli myös iPad minin, josta oltiinkin huhuttu jo jonkin aikaa. 7,9-tuumainen laite on 7,2 millimetriä ohut, ja painaa reilut 300 grammaa. Näytön pikseleiden määrä on sama kuin kahden ensimmäisen sukupolven iPadeissa, ja se toimii A5-prosessorilla. Samoin kuin uusin iPad, myös iPad minissä on uusi Lightning-liitäntä. Laitteen hinta liikkuu mallista riippuen 339 – 669 dollarin välillä. (Apple, 2012d.)

Applen esiteltyä iPad minin alettiin laajasti muistella Steve Jobsin kritiikkiä 7-tuumaisia tabletteja kohtaan. Vuonna 2010 Steve Jobs lausui muun muassa, että 7-tuumaiset tabletit ovat väliinputoajia, jotka ovat liian isoja kilpaillakseen älypuhelimien kanssa, mutta liian pieniä kilpaillakseen iPadin kanssa. (Myslewski, 2012.) Applen toimitusjohtaja Tim Cook puolustautui sanomalla, että Apple ei koskaan tekisi 7-tuumaista tablettia, sillä se ei ole hyvä tuote. Hän kuvailee iPad minin olevan loistava tuote eikä kompromissi, kuten 7-tuumaiset tabletit. Apple on siis 7,9-tuumaisen iPad minin myötä mukana kilpailussa pienien tablettien markkinoilla julistaen kuitenkin olevansa edesmenneen Jobsin kanssa samaa mieltä siitä, että 7-tuumaiset tabletit ovat huonoja tuotteita. (Martellaro, 2012.)

iPad mini ei aiheuttanut ensimmäisenä myyntipäivänään samanlaista asiakasryntäystä kuin aiemmat iPadit. Esimerkiksi New Yorkissa ei näkynyt yön yli makuupussien kanssa jonottavia Apple-faneja, kuten aiemmin on tapahtunut. (Taloussanomat-Reuters, 2012.) Apple kuitenkin ilmoitti 5. marraskuuta 2012, että iPad miniä ja samaan aikaan julkaistua neljännen sukupolven iPadia myytiin ensimmäisen kolmen päivän aikana kolme miljoonaa kappaletta. (Apple, 2012e.)

iPad minin arvostelut ovat olleet ristiriitaisia. Laitetta on kritisoitu sen hintavuudesta ja siitä, että prosessori ja näytön tarkkuus ovat samoja kuin iPad 2:ssa, eikä uusimmassa iPadissa. Koko ja keveys ovat saaneet kehuja, joskin kirjoittamista pienellä näytöllä on pidetty vaikeana. (Kärkkäinen, 2012.)

2.2.6 Mallivertailu

Tällä hetkellä saatavilla olevat iPad-mallit ovat toisen sukupolven iPad eli iPad 2, neljännen sukupolven iPad eli uudempi Retina-näytöllä varustettu iPad, sekä iPad mini (kuvio 1). Jokaista on saatavilla sekä mustana että valkoisena. Hinnat vaihtelevat riippuen laitteen kapasiteetista ja siitä, onko laitteessa 3G/4G vai pelkkä Wi-Fi.

Kuvio 1. Ruutukaappaus Applen internetsivuilta – tällä hetkellä saatavilla olevat iPad-mallit.

Mikä iPad-laite kenellekin sopii parhaiten, riippuu paljon sen käyttötarkoituksesta. Internet-yhteys on olennainen osa iPadia. Mikäli laitetta kuitenkin käyttää lähinnä paikoissa, joissa on käytettävissä langaton lähiverkko, kuten kotona tai työpaikalla, voi edullisempi Wi-Fi-malli olla hyvä ratkaisu. Mikäli laite on paljon käytössä myös liikkuen, on mobiilidataverkosta paljon hyötyä, ja tällöin kannattaa ehkä satsata kalliimpaan, 3G/4G-malliin. 3G/4G-malli sisältää myös GPS-vastaanottimen, joten mikäli iPadia on tarkoitus käyttää navigointilaitteena, on tämä malli järkevä vaihtoehto. (Masalin, 2012, 7.)

Kaikki edellä mainitut iPad-mallit ovat saatavilla 16, 32 ja 64 gigatavun kapasiteeteilla, ja uusin Retina-näytöllinen malli on saatavilla myös 128 gigatavun kapasiteetilla. Oikean kapasiteetin valitseminen riippuu pitkälti siitä, mitä laitteella haluaa tehdä. Esimerkiksi valokuvat, musiikki ja e-kirjat vievät yleensä paljon vähemmän tilaa kuin jotkin videot ja pelit. Oikean kapasiteetin valinta kannattaa tehdä harkiten, sillä laitteeseen ei voi jälkeempäin lisätä muistia. Myöskään ulkoiset tallennusratkaisut eivät ole yhtä käteviä kuin tietokoneiden kanssa – laitteeseen ei voi kytkeä muistitikkoa tai

ulkoista kiintolevyä. Langattomista kiintolevyistä ja pilvipalveluista on kuitenkin apua. (Masalin 2012, 7.)

Taulukko 1. Vertailua tällä hetkellä saatavilla olevien iPad-mallien välillä.

	iPad mini	iPad 2	iPad Retina-näytöllä
Kapasiteetit	16, 32 ja 64 Gt	16 Gt	16, 32, 64 ja 128 Gt
Hinta	342 – 675 €	403 – 524 €	514 – 946 €
Korkeus	200 mm	241,2 mm	241,2 mm
Leveys	134,7 mm	185,7 mm	185,7 mm
Syvyys	7,2 mm	8,8 mm	9,4 mm
Paino	308 – 312 g	601 – 613 g	652 – 662 g
Näytön lävistäjä	7,9 tuumaa	9,7 tuumaa	9,7 tuumaa
Näytön resoluutio	163 ppi	132 ppi	264 ppi
Siru	Kaksiytiminen A5	Kaksiytiminen A5	Kaksiytiminen A6X
SIM-kortti	Nano-SIM	Mikro-SIM	Mikro-SIM
Liitäntä	Lightning	30-nastainen	Lightning

3 Portfolion ulkoasu

Kerron tässä luvussa lyhyesti portfolioni rakenteesta, sommittelusta, värivalinnoista, typografisista ratkaisuista sekä portfoliossa esiintyvistä painikkeista.

3.1 Rakenne

iPad-portfolio on moderni vaihtoehto perinteiselle paperiselle portfolioille. Kuten aiemmin mainitsin tämän portfolion tarkoitus ei ole korvata sähköistä portfolioa, kuten internetsivua tai pdf-tiedostoa. Portfolion ulkoasua suunnitellessani lähdin siitä ajatuksesta, että portfolioa käytetään pääasiassa työnäytteiden esittelyyn työhaastattelutilanteessa. Sellaisessa tilanteessa voi joko itse esitellä portfolionsa iPad-laitteelta tai antaa toisen itse selata sen sisältöä. Mielestäni jälkimmäinen vaihtoehto on

mielekkäämpi, sillä silloin henkilö saa selailla sisältöä hänelle itselleen mielekkäässä tahdissa ja tarkastella sitä mitä häntä eniten kiinnostaa.

Tämä siis tarkoittaa, että portfolion on oltava mahdollisimman selkeä ja käyttäjäystävällinen. Rakenteeltaan portfolioni on aika samantapainen kuin internetsivu. iPad-portfolion tekemisessä on kuitenkin tiettyjä etuja internetsivuihin verrattuna. Koska portfolioni on tarkoitettu pelkästään iPadia varten sen toteuttamisessa ei tarvitse miettiä sen soveltuvuutta erikokoisille laitteille. Se mitä näet taittaessasi InDesignissa on se mitä näet myös iPadin ruudulta.

Minun iPad-portfolioni koostuu aloitussivun lisäksi neljästä osiosta: työnäytteitä, koulutöitä, valokuvia sekä CV. Nämä osiot voidaan selata läpi pyyhkäisemällä, mutta selkeyden vuoksi jokaisessa on linkit, joista pääsee valitsemaansa osioon ja siirtymään edestakaisin eri osioiden välillä.

3.2 Sommittelu

Portfolion jokainen osio on rakennettu samalla tavalla. Ylhäällä on otsikko, alareunassa linkit ja keskellä itse sisältö (kuvio 2). Otsikko ja linkit ovat erotettu sisällöstä 0,5 pikseliä paksuilla valkoisilla viivoilla.

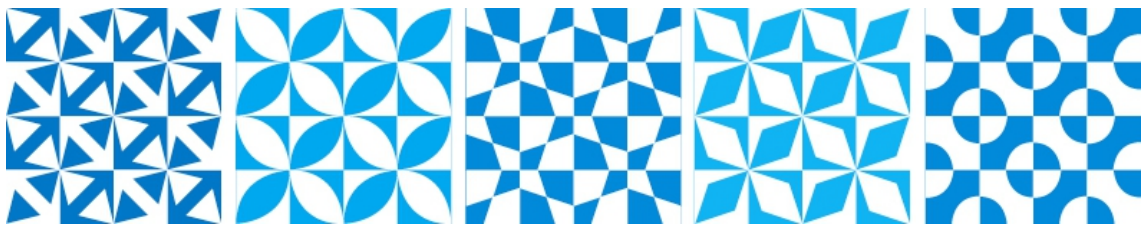

Kuvio 2. Yläreunassa on otsikko, alareunassa linkit muihin osioihin, ja keskellä itse sisältö.

Sisältö koostuu (CV:tä lukuun ottamatta) napautettavista kuvalaatioista. En halunnut, että kuvalaatiot näyttäisivät liikaa yksittäisiltä elementeiltä vaan että ne yhdessä luovat jokaisessa osiossa tietynlaisen kokonaisuuden. Tämän vuoksi kuvalaatiot ovat keskenään samankokoisia ja erottuvat toisistaan vain pienillä 10 pikselin paksuisilla väleillä.

Kutakin kuvalaatiikkaa napauttaessa avautuu siitä tarkempi näkymä. Tein avautuville elementeille niiden sisällöille sopivia toiminnallisia ratkaisuja, kuten niiden selailu ja zoomailu. Johdonmukaisuuden vuoksi kaikki kuitenkin avautuvat samanlaiselle mustalle läpikuultavalle pohjalle.

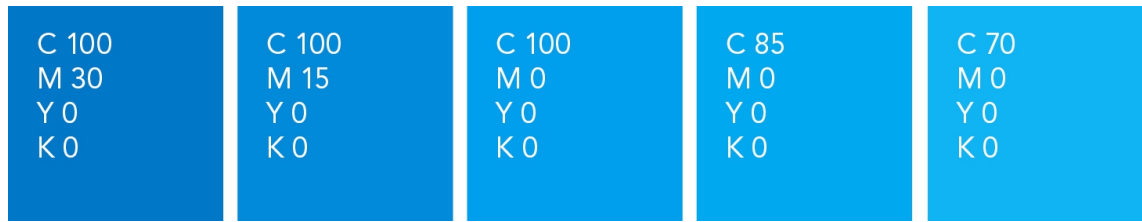
Kuvio 3. Taustalla esiintyvät kuviot.

Taustakuvina portfolioissani käytin toistuvia kuvioita värillisillä pohjilla (kuvio 3). Jotta kuviot eivät häiritsisi itse sisällön katsomista tai näyttäisi liian levottomilta tein niistä hyvin haaleita ja keskeltä häivytettyjä. Halusin portfolioin eri osioiden välille vähän vaihtuvuutta, joten tein portfolioin kullekin osastolle erilaisen kuvion ja hieman erisävyisen taustavärin.

3.3 Värit

Koska portfolioissa pääroolissa ovat siinä esitetyt työt, halusin sen ulkoasun olevan selkeä ja pelkistetty. Tämä vaikutti myös värivalintoihin. Taustaväreiksi valitsin raikkaita sinisiä sävyjä. En halunnut taustoista liian tummia, mutta halusin että teksti erottuu niiden päältä valkoisenvärisenä, sillä mielestäni valkoinen teksti näyttää tässä yhteydessä raikkaammalta kuin musta tai värillinen.

Halusin portfolioiden eri osioiden erottuvan toisistaan vähän, mutta olevan kuitenkin yhtenäiset. Siksi valitsin jokaisen taustaksi toisistaan hieman eroavat siniset sävyt (kuvio 4).

Kuvio 4. Portfolion taustavärien CMYK-arvot.

Vaikka taitoin iPadia enkä printti- tai painotuotetta varten, käytin värien määrittelyssä CMYK-arvoja. Tämä johtui yksinkertaisesti siitä, että olen siihen tottunut. Työskentelin omalla Macbookilla jonka näyttö ei ole kalibroitu joten ei ollut toivoakaan siitä, että värit olisivat näyttäneet oikeilta näytöltä katsottuna. Esikatselu oli siis värien säätämisessä suuressa roolissa.

3.4 Typografia

Portfoliossa käytettäväksi fontiksi valitsin Avenirin (kuvio 5). Halusin portfolion typografian edustavan tyylikkyyttä olematta kuitenkaan liian virallisen näköistä.

Avenir on Adrian Frutigerin vuonna 1988 suunnittelema geometrinen groteski. Fontti on saanut vaikutteita geometrisista groteskeista Erbar ja Futura. Fontin nimessä onkin viitteitä Futuraan – ranskalainen sana avenir tarkoittaa nimittäin tulevaisuutta eli englanniksi *future*. Avenirissa on myös humanistisia ominaisuuksia: sillä on lyhyemmät yläpidennykset, pystysuuntaisia linjoja jotka ovat paksumpia kuin vaakasuuntaiset, eikä 'o' ole täysin pyöreä. Avenir soveltuu siten paremmin myös pitkien tekstien lukemiseen. (Linotype.)

Itse pidän geometrisista groteskeista etenkin otsikoiden käytössä, mutta välillä ne näyttävät mielestäni vähän jäykiltä ja tuntuvat kaipaavan tiettyä pehmeyttä, jota Avenirin humanistiset ominaisuudet antavat. Avenirissa pidän erityisesti siitä, että pisteet ovat pyöreitä. Niillä olikin iso rooli portfolioni otsikoinnissa, jossa käytettiin sanoja kuten *työnäytteitä* ja *koulutöitä*. Avenir on senkin takia suotuista kyseisille sanoille, että sen a-kirjain on enemmän humanistinen kuin geometrinen, eli *a* ja *o* sekä *ä* ja *ö* erottuvat selkeämmin toisistaan kuin joissain muissa geometrisissa groteskeissa, kuten Century Gothicissa ja Avant Garde Gothicissa.

Avenir 35 Light
Avenir 35 Light Oblique
 Avenir 45 Book
Avenir 45 Book Oblique
 Avenir 55 Roman
Avenir 55 Oblique
 Avenir 65 Medium
Avenir 65 Medium Oblique
Avenir 85 Heavy
Avenir 85 Heavy Oblique
Avenir 95 Black
Avenir 95 Black Oblique

Kuvio 5. Avenirin leikkaukset

Käytin otsikoissa ja linkeissä *Avenir 35 Light* -leikkausta. Vaikka Avenir on tarkoitettu printtimedialle toimi se mielestäni iPadin näytölläkin hyvin. iPadin 132 resoluutioinen näyttö on tarkempi kuin tietokoneiden 72 resoluutioiset näytöt, joten printtimediaan suunniteltujen fonttien käyttö iPad-alustalla ei ole toivotonta. Paremman luettavuuden takia käytin kuitenkin pidemmissä ja pienempää tekstikokoa olevissa teksteissä paksumpia leikkauksia, kuten *45 Book*, *65 Medium* ja *85 Heavy*. Esikatselu itse laitteella on erityisen suuressa roolissa tekstityyliin luettavuutta tarkastellessa.

Vuonna 2004 Frutiger muokkasi yhdessä Akira Kobayashin kanssa Avenirista uuden version *Avenir Next*, joka on suunniteltu toimivaksi kuvaruudulla. Vaikka Avenir toimi mielestäni iPadilla hyvin, olisi vertailun vuoksi ollut mielenkiintoista kokeilla siihen myös Avenir Nextiä. Koska minulla ei kuitenkaan kyseistä fonttia ole minulla ei valitettavasti ollut tätä mahdollisuutta.

Typografiseen ulkoasuun vaikuttaa moni muukin asia kuin fontin ja sen leikkauksien valinta. Minä käytin yhtenä tyylikeinona otsikoiden suurta välistystä. Se sopi tähän tarkoitukseen hyvin, sillä halusin otsikoista näyttävät mutta kevyen näköiset. Portfolion taittaminen vaakasuuntaan tuki myös tätä ratkaisua sillä se tarkoitti sitä, että otsikkoriville mahtui leveämpikin teksti. Toinen käyttämäni tyylikeino oli versaalien poisjättäminen. Kaikessa portfolioissa esiintyvässä tekstissä (CV:n sisältöä lukuun ottamatta) on sanojen alkukirjaimetkin kirjoitettu gemenalla. Tämä ratkaisu perustui yksinkertaisesti siihen, että se näytti mielestäni paremmalta.

3.5 Painikkeet

Koska kosketusnäytöllistä laitetta ei käytetä hiirellä ei siinä myöskään ole hiiren osoitinta. Tämä on huomioitava ulkoasua suunnitellessa. Vaikka ehkä houkuttaisi jättää kaikki ylimääräiset elementit pois on tärkeää muistaa käytettävyys. Vaikka itse tiedän, mitkä kohdat portfolioissa ovat klikattavia, vieritettäviä tai zoomattavia se ei ehkä toiselle käyttäjälle ole itsestäänselvyys. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, että portfolioa tarvitsisi ahdata täyteen erilaisia ohjeita vaan useimmiten yksinkertainen informaatiografiikka riittää.

Sulkupainikkeille ja kuvien selailussa käytettäviin edellinen/seuraava-painikkeille käytin yleisesti tuttuja rukseja ja nuolia (kuvio 6). Värinä käytin 60 % mustaa, sillä totesin että tummalla taustalla valkoinen väri hyppi silmille turhan voimakkaasti. Vieritettävän alueen nuoleen tein hännän, jotta se ei muistuttaisi liikaa seuraava-painiketta (kuvio 6).

Kuvio 6. Painikkeet vasemmalta katsottuna: Sulkupainike, selausnuolet, vieritysnuolet, selausta havainnollistavat pallot sekä videopainike.

Tilanteissa, joista yhdestä kuvasta avautui monen kuvan selattava sarja, käytin selailun selkeyttämiseksi myös mobiililaitteista tuttuja palloja (kuvio 6). Tällöin käyttäjä näkee, missä kohtaa kuvasarjaa mennään. Aktiivisen kuvan pallo on valkoinen ja muut ovat 80 % mustaa.

Videoiden aloituskuviin tein perinteisen play-kolmion ympyrän sisään (kuvio 6). Kolmio on valkoinen ja ympyrä 75 % musta 65 % läpinäkyvyydellä.

Vaikka yritin viimeiseen asti käyttää grafiikkaa kirjoitettujen ohjeiden sijasta tuli kuitenkin vastaan tilanne, jossa en keksinyt muuta vaihtoehtoa kuin kirjoittaa ohjeet. Kyseessä oli kuvan zoomaaminen. Yksinkertainen opaste zoomaamiselle olisi perinteinen suurennuslasin kuva. Tässä tapauksessa se ei kuitenkaan riittänyt, sillä

käyttämässäni Pan & Zoom -toiminnossa kohdetta pitää napauttaa sormella ennen kuin kuvaa voi zoomata nipistäen. Pähkäiltyäni eri ratkaisuja totesin, että selkein ratkaisu tähän on kirjoittaa ohje ”suurentaaksesi tekstejä napauta ja nipistä”.

4 Portfolion toteutus

Käyn tässä luvussa läpi portfolion toteuttamisprosessin eri vaiheita. Käyn aluksi lyhyesti läpi mitä ohjelmia olen mihinkin käyttänyt. Kuvankäsittelyä en käy tarkasti läpi, vaan nostan esille vain muutaman hyödylliseksi katsamani asian. Taitto-vaiheesta kerron miten taittamisessa pääsee alkuun ja kertaan tärkeimpiä huomioita. Toimintojen luominen oli minulle uutta, joten käyn sitä läpi tarkemmin. Kerron myös miten taittoja esikatsellaan ja miten valmis työ lopulta siirretään laitteelle.

4.1 Käyttämäni ohjelmat

Kerron seuraavaksi lyhyesti ohjelmista joita portfolion toteuttamisessa käytin, ja missäkin toteuttamisprosessin vaiheessa kutakin ohjelmaa käytin.

4.1.1 Adobe InDesign CS5.5

Adobe InDesign on taitto-ohjelmanä tällä hetkellä markkinajohtajan asemassa. Sillä taitetaan muun muassa lehtiä, kirjoja, ilmoituksia ja julisteita. Adobe on myös vuosien varrella tehokkaasti kehittänyt InDesignin työkaluja digijulkaisuja varten, jonka ansiosta kyseisellä ohjelmalla voi toteuttaa myös interaktiivisia julkaisuja ja presentaatioita. InDesign oli käyttämästäni ohjelmista suurimmassa käytössä, kuten myös siinä käytettävät Digital Publishing Suiten työkalut.

4.1.2 Adobe Digital Publishing Suite

InDesignissa voi Adobe Digital Publishing Suiten avulla luoda interaktiivisia julkaisuja iPad- ja tablet-laitteita varten. Käytin InDesignissa olevia Digital Publishing Suite -työkaluja luodessani portfolion interaktiivisia toimintoja. Portfolion esikatseluun sekä tietokoneella että iPadilla käytin Digital Publishing Suiteen kuuluvaa Adobe Content Vieweriä. Edellä mainitut työkalut ovat ilmaiseksi ladattavissa mikäli omistaa ennestään InDesign CS5:n tai sitä uudemman version. Itse käytin ainoastaan Digital Publishing

Suiten edellä mainittuja työkaluja, mutta mikäli kuitenkin haluaisi luoda sovelluksen ja julkaista tämän, on hankittava joko Adobe Digital Publishing Suiten Single Editionin, Professional Editionin tai Enterprise Editionin.

Single Edition on edellä mainitusta kolmesta vaihtoehdosta huomattavasti halvin. Single Editionin hinta on noin 360 euroa, jolla saa julkaistua App Storeen ainoastaan yhden sovelluksen. (Adobe 2013c.) Single Edition on kuitenkin osa Adoben Creative Cloudia, johon kuuluu kaikki Adoben sovellukset. Kyseinen versio Creative Cloudista maksaa tällä hetkellä 61,49 euroa kuussa ja sillä saa julkaista rajattoman määrän iPad-sovelluksia. (Adobe 2013e.) Edellä mainittuun hintaan ei sisälly Applen kehittäjäohjelman 99 euron vuosimaksua (Apple 2013c). Single Editionilla ei voi julkaista usean folion sovellusta (multi-folio app), vaan pelkästään yhden folion sovelluksia (single-folio app). Ero kyseisten sovellusten välillä on se, että yhden folion sovellus koostuu pelkästään yhdestä foliosta, kun taas usean folion sovellus on itsessään tyhjä sovellus, johon voi ladata sisältöä sovelluksen omasta kirjastosta. Usean folion sovellus voi olla esimerkiksi lehti, jonka ”kaupassa” on ladattavissa lehden numeroita. Single Edition on tällä hetkellä saatavilla ainoastaan iPad-julkaisuja varten. (Levine, 2013.)

Professional Edition soveltuu erityisesti useamman folion sovellusten julkaisemiseen. Se on Single Editionia huomattavasti hintavampi vaihtoehto. Professional Editionia voi maksaa joko noin 435 euron kuukausimaksuna tai noin 5 240 euron vuosimaksuna. Hinnat sisältävät 5000 folion latausmaksun ensimmäisen vuoden ajaksi, jonka jälkeen jokainen ladattu folio maksaa muutamia kymmeniä senttejä. (Adobe 2013c.)

Enterprise Edition on tarkoitettu esimerkiksi globaaleille yrityksille, yrityskustantamoille ja maailmanlaajuisille mainostoimistoille (Adobe 2013c). Enterprise Edition tarjoaa laajempia mahdollisuuksia kuin edellä mainitut vaihtoehdot, kuten yksityisen sovelluksen julkaistavaksi esimerkiksi vain yrityksen sisällä. Enterprise Edition on myös kallein vaihtoehto, jonka ostamiseksi on neuvoteltava sopimus Adoben kanssa. (Levine, 2013.)

4.1.3 Adobe Photoshop CS5.1

Adobe Photoshop on tällä hetkellä markkinoiden ylivoimaisesti suosituin kuvankäsittelyohjelma. Jotain ohjelman suosioista kertoo jo se, että termi

photoshoppaaminen on laajassa käytössä – vaikka Adobe on sen kieltänyt – kun puhutaan yleisesti kuvien muokkaamisesta. Minä käytin Photoshopia portfolioni kuvamateriaalien käsittelemiseen.

4.1.4 Adobe Illustrator CS5.1

Adobe Illustratoria käytetään pääasiassa vektorigrafiikan piirtämiseen. Logoja ja tunnuksia suunnitellaan enimmäkseen Illustratorissa, ja sitä käytetään usein myös pakkaus- ja tekstiisuunnittelussa. Portfoliotani työstäessä käytin Illustratoria luodessani siinä käyttämiäni taustakuvioita. Ohjelmalla oli kaiken kaikkiaan aika pieni rooli portfolion tekemisen prosessissa, mutta se oli kätevä siihen mihin sitä käytin.

4.1.5 Adobe Media Encoder CS5.5

Adobe Media Encoderilla voi muuntaa videoita haluttuun muotoon. Portfoliossani esiintyvät videot olivat minulla mov-muodossa, joten käytin kyseistä ohjelmaa muuttaakseni ne iPadille suositeltuun mp4-muotoon.

4.2 Kuvankäsittely

Kuvankäsittely on hyvin tapauskohtaista, minkä vuoksi en tässä työssä käy yksityiskohtaisesti läpi kaikkia kuvankäsittelyvaiheita jota portfoliotani varten kävin läpi. Haluan kuitenkin nostaa esille pari asiaa, jotka on hyvä tietää käsitellessään kuvia iPadia varten.

Aloittaessani kuvieni käsittelyä portfoliotani varten kuvittelin, että koska iPadin näyttö on 132 ppi:tä, kuuluu kuvien olla resoluutioltaan 132 dpi:tä. Muutin siis kuvat 132 resoluutioisiksi, ja jätin niiden koon vähän reiluksi siltä varalta, että haluaisinkin taitossa skaalata niitä enemmän kuin mitä olin alun perin suunnitellut. Hämmennystä aiheutti kuitenkin se, että vietyäni kuvat taittoon ja niiden ollessa siellä 100 % koossa, niiden resoluutio näytti 72 ppi:tä. Ensimmäinen ajatukseni oli, että olisin vahingossa tehnyt ne Photoshopissa liian pieniksi. Tarkistettuani asian huomasin kuitenkin että näin ei ollut.

Tutkittuani asiaa selvisi, että InDesign kuvittelee 1024 pikseliä leveän ruudun olevan 14.22 tuumaa leveä, kun taas iPadin näyttö on vaakasuunnassa vain 7.75 tuumaa

leveä. Toisin sanoen riittää, että kuva on InDesignissa 72 ppi:tä. Kun ei taita printtimediaa varten, ei oikeastaan ole väliä mikä resoluutio kuvalla Photoshopissa on. Paras vinkki joka minulle tuli vastaan oli, että kannattaa yksinkertaisesti ajatella pikseleissä. Mikäli haluaa iPadille kokoruudun kokoisen kuvan, tulee kuvan olla kooltaan 1024 x 768 pikseliä kuten iPadin näyttökin on. Resoluutiolla ei siis ole väliä kunhan pikseleitä on tarpeeksi. Muistutan vielä, että taitoin portfolioni vanhemmalle iPadille enkä Retina-näytölliselle, jonka pikseleiden määrä on nelinkertainen. Retina-näytölliselle iPadille taittaessa tulisi kuvien siis olla suurempia.

Yksi toiminto, jonka koin hyödylliseksi muokatessani kuvistani iPadille sopivia oli Photoshopin *Actions*-toiminto. Tämä on kätevä sellaisissa tapauksissa, kun on liuta kuvia, joihin kaikkiin pitää tehdä samanlainen perustoiminto, esimerkiksi kuvakoon muuttaminen. Sen sijaan että uuden koon tarvitsisi näpytellä jokaisen kuvan kohdalla erikseen, voi siihen tehdä toiminto, jonka avulla muutoksen tekeminen hoituu yhdellä klikkauksella.

Uusi toiminto luodaan klikkaamalla Actions-paneelin alareunassa olevaa *Create new action* -painiketta, jolloin avautuu paneeli, jossa uuden toiminnon voi nimetä haluamakseen. Tämän jälkeen kaikki mitä teet tallentuu luomaasi toimintoon sinne asti, että painat Action-paneelin alareunassa olevaa neliötä (*Stop playing/recording*). Toimintoon voi kuvan muokkaustoimintojen lisäksi kuulua kuvan tallentaminen ja sen sulkeminen.

4.3 Taitto

Koska InDesign on monelle entuudestaan tuttu printtimedian taittamisesta, en käy tässä työssä jokaista taittovaihetta yksityiskohtaisesti läpi. Kerron kuitenkin miten iPadille taittamisessa pääsee alkuun, ja käyn läpi muutamia asioita jotka helpottavat työnkulkua.

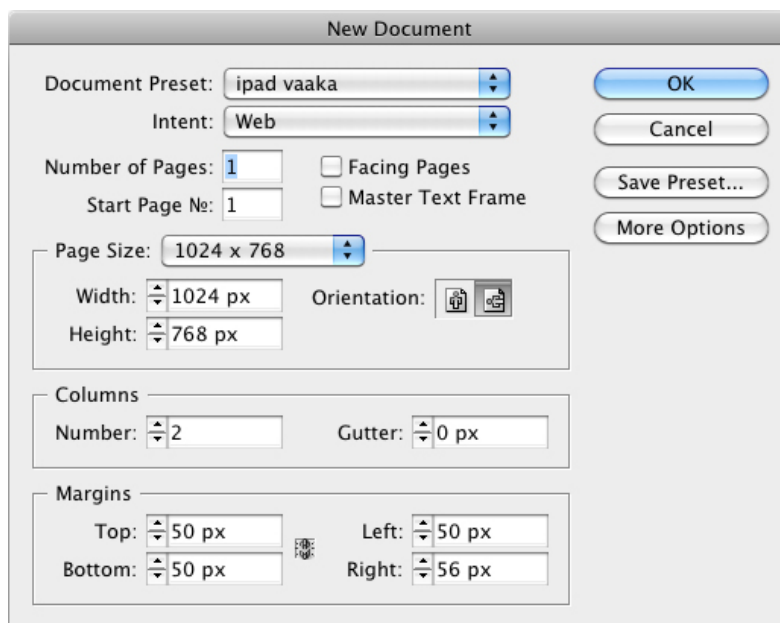
4.3.1 Aloittaminen

Kuten jo mainitsin, portfolioa tehdessäni InDesign oli käyttämistäni ohjelmista keskeisimmässä asemassa. Taittaessa InDesignissa iPadia varten kannattaa heti aluksi päivittää siinä olevat Digital Publishing Suite -työkalut uusimpiin versioihin. Paneelit, jotka todennäköisesti vaativat päivitystä ovat *Folio Builder* ja *Overlay Creator*,

jotka InDesign CS5.5:ssa löytyvät *Extensions*in alta. Avatussa Folio Builder -paneelissa on linkki Adoben internetsivuille, joissa työkalut voi päivittää uusimpiin versioihin. Päivityksen yhteydessä koneelle voi myös asentaa Adobe Content Viewerin, mitä voi taittaessa käyttää tiedostojen esikatseluun. InDesign CS5:n ilmestyessä edellä mainittuja paneeleja ei ollut vielä olemassa, joten mikäli työskentelee kyseisellä versiolla pitää paneelit ensin käydä lataamassa Adoben sivuilta. Tätä vanhemmille InDesign-ohjelmaversioille Digital Publishing Suite -työkalut eivät ole saatavilla.

Taittaessa kannattaa heti alkuun muuttaa dokumentin asetukset oikeanlaisiksi. Uuden dokumentin luominen tapahtuu tutulla *File*-valikosta löytyvällä *New Dokument* -toiminnolla. Tässä määritellään dokumentin asetukset (kuvio 7). Ensiksi valitaan Intent-kohdasta Printin sijasta Web. Page Size -kohdasta muutetaan dokumentin kooksi Width 1024 px ja Height 768 px. Mikäli haluaa dokumentista pystysuuntaisen vaihdetaan mitat toisinpäin.

Kuvio 7. Omat asetukseni iPad-dokumenttia luodessa.

Margins-kohdassa valitaan marginaalien paksuus. Oletuksena ne ovat 36 pikselin paksuisia. 36 pikseliä oli minun makuuni turhan ohut, joten vaihdoin niiden paksuudeksi 50. Huomasin kuitenkin esikatsellessani portfoliotani laitteellani, että keskitetty sisältöni ei ollutkaan ihan keskellä. Tämä johtui siitä, että dokumentista leikkautuu iPadilla vierityspalkin takia 6 pikseliä oikeasta reunasta pois. Muutin siis oikeanpuoleisen

marginaalin paksuuden 56 pikseliksi. Kuuden pikselin eroa ei ehkä olisi huomannut kukaan muu kuin minä, mutta minua se olisi jäänyt häiritsemään jos en olisi sitä muuttanut.

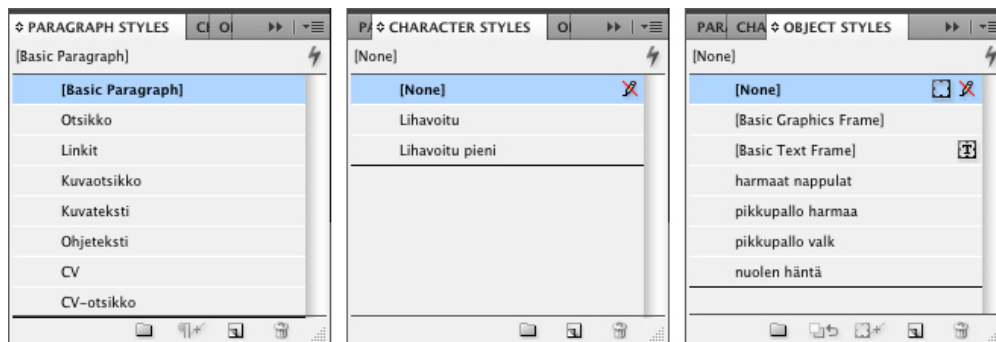
Columns-kohdasta määritetään kolumnien määrä ja niiden välisten rakojen paksuus. Itse en kolumneja liiemmin portfolioissa olisi tarvinnut, mutta koska dokumentin sisältö – edellä mainitusta syystä – ei ole keskitetty sivulla, vaan marginaalien sisällä, katsoin käteväksi luoda dokumenttiin kaksi kolumnia joiden välissä ei ole rakoa. Tällöin käyttäessä InDesignin Snap-ominaisuutta saa objektin kätevästi sijoitettua kolumnien keskipisteeseen Smart Guide -ominaisuuden avulla.

Mikäli aikomuksena on luoda monta dokumenttia kannattaa Save Preset -kohdasta tallentaa asetukset, jotta niitä ei joka kerta tarvitse näpytellä uudestaan. Jos haluaa muuttaa joitain perusasetuksia jo olemassa olevaan dokumenttiin voi sen tehdä *File*-valikosta löytyvästä *Document Setup* -kohdasta, ja mikäli marginaaleja ja kolumneja haluaa vielä myöhemmin muutella voi sen tehdä *Layout*-valikosta löytyvästä *Margins and Columns* -kohdasta.

Jotta taittaminen sujuisi sutjakkaammin kannattaa InDesignin työtila muuttaa heti alkuun itselleen mieluiseksi. On tapauskohtaista, millainen työtila on mihinkin tilanteeseen paras, ja se riippuu pitkälti myös käyttäjän tottumuksista. iPadille taittaessani minun työtilani perustui aika pitkälti samoista paneeleista kuin printtimediallekin taittaessa, mutta niiden lisäksi esillä oli myös *Folio Builder*, *Overlay Creator*, *Object States*, sekä *Buttons* -paneelit – joista jokaiselle oli minulle käyttöä. Mikäli työskentelee jaetulla koneella, kannattaa oma työtila tallentaa. Tämä on omalla koneella työskentelevällekin suositeltavaa, sillä silloin työtila ei katoa mikäli InDesign sattuisi kaatumaan. Työtila tallennetaan *Windows*-valikon *Workspacen* alta löytyvästä *New Worspace* -kohdasta.

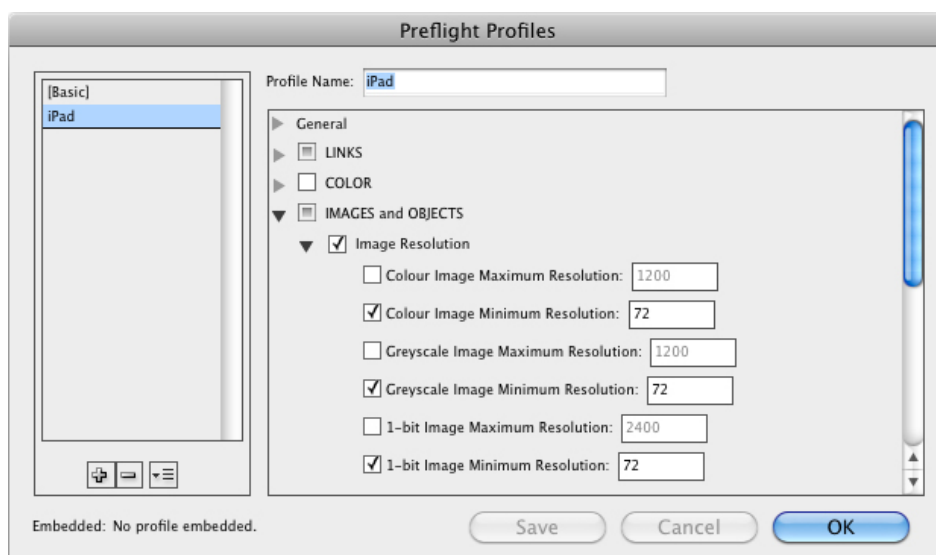
4.3.2 Tärkeimmät huomiot

Interaktiivisia toimintoja ja pikseliyksikköä lukuun ottamatta, taittaminen ei teknisesti eroa suuresti printtimediaan taittamisesta. Koska InDesign on monelle jo entuudestaan tuttu, en tässä työssä käy taittovaiheita yksityiskohtaisesti läpi. Haluan kuitenkin nostaa esille pari asiaa, jotka taittaessa kannattaa huomioida.

Kuvio 8. Portfoliossa käyttämäni tyylit.

Kun InDesign-taittoa rakentaa alusta alkaen järkevällä tavalla, on se myös helpommin muokattavissa. Yksi asia jonka työn sujuvuuden ja joustavuuden kannalta totesin erittäin tärkeäksi, oli tyylien tekeminen (kuvio 8). Käytin tyylejä objekteihin sekä kaikkiin teksteihin. Monitilaobjekteja tehdessä tyylit olivat hyvin käytännöllisiä. Kun jokaisen tilan tekstit olivat tyyllitettyjä, tiesin jo tiloja luodessani, että tekstien muuttaminen myöhemmin ei olisi vaikeaa, sillä riittäisi että muokkaan niiden noudattamaa tyyliä. Jos tekstit eivät olisi olleet tyyllitettyjä, olisi niiden tyylien muuttaminen jälkeenkäin ollut aika työlästä, sillä kaikki olisi pitänyt muuttaa erikseen. Sama koski objekteja – jos halusin jälkeenkäin muuttaa esimerkiksi sulkunapin väriä, sitä ei tarvinnut tehdä jokaiseen objektiin erikseen, mikäli ne noudattivat tyyliä, johon on määritetty objektin väri.

Kuvio 9. Näkymä Preflight Profiles -paneelistä.

Kuten printtimedian taitossa, myös tabletille taittaessa kannattaa kiinnittää huomiota kuvien resoluutioon. Kuten aiemmin mainitsin, mikäli kuvan resoluutio InDesignissa on vähintään 72 ppi:tä, kuva näyttää hyvältä iPadin näytöllä. Kuvan ollessa dokumentissa valittuna, voi sen resoluution tarkistaa *Links*-paneelin tietojen kohdasta *Effective PPI*. Mikäli kuvia kuitenkin skaalaillee paljon eikä jaksata tarkistaa kaikkia kuvia erikseen, voi sen sijaan luoda uuden Preflight-profiilin.

Klikkaamalla vasemmasta alareunasta löytyvää, Preflight-näkymän vieressä olevaa pientä nuolta, ja sen jälkeen kohtaa *Define Profiles*, avautuu paneeli, jossa uuden profiilin voi luoda (kuvio 9). Uusi profiili luodaan klikkaamalla ikkunan vasemmassa reunassa olevaa *+*-kuvaa, jonka jälkeen uuteen profiiliin voi luoda eri asetuksia. Mikäli halutaan tehdä edellä mainittu kuva-asetus, avataan *IMAGES and OBJECTS* -näkyvä, ja sen alta *Image Resolution* -näkyvä, jonka jälkeen voi asettaa kuvien minimiresoluutioksi 72. Itse pidin tätä kätevänä, sillä Preflightin ollessa päällä näkee samantien mikäli dokumentissa on virheitä.

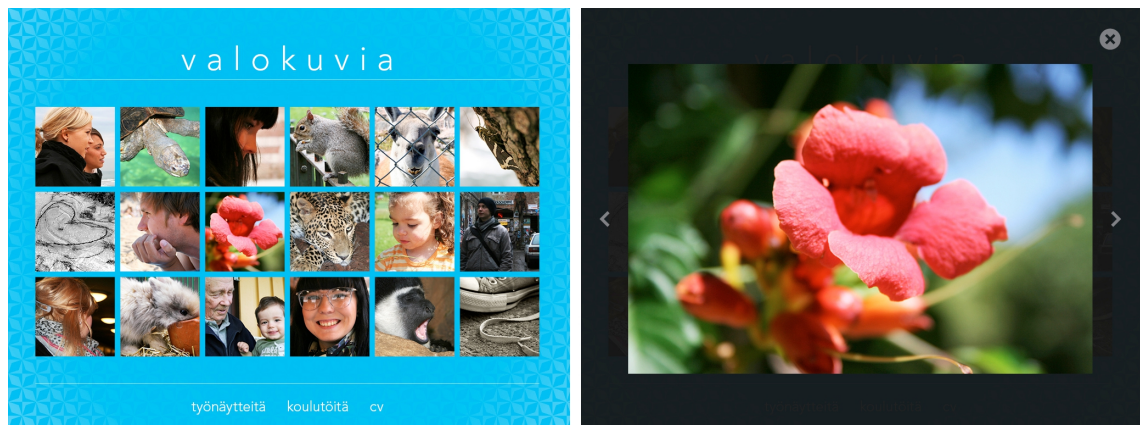
4.4 Toiminnot

InDesignin interaktiiviset toiminnot eivät olleet minulle ennestään kovin tuttuja, joten niihin perehdyn tässä työssä tarkemmin. Käytin portfolioni interaktiivisten toimintojen tekemiseen sekä InDesignin Interactive-työkaluja sekä Overlay Creator -paneelin työkaluja.

4.4.1 Hotspotit

Hotspotilla tarkoitetaan tässä yhteydessä aluetta, jota napauttamalla aukeaa jokin näkymä, esimerkiksi isompi kuva. Tämä oli yleisin toiminto, jota portfoliossani käytin, sillä jokainen osio CV:tä lukuun ottamatta koostui objekteista, jotka suurentuivat/avautuivat napauttamalla.

InDesignissa Hotspot-toiminto luodaan käyttämällä monitilaobjekteja, jotka luodaan *View*-valikon *Interactiven* alta löytyvällä *Object States* -paneelilla. Monitilaobjekteja ohjataan painikkeilla, eli *Buttons*-toiminnolla, jonka paneeli myös löytyy *Interactive*-kohdan alta.

Kuvio 10. Vasemmalla näkymä, jossa kaikki napauttamalla suurentuvat kuvat. Oikealla avattu kuva, jonka sivuissa on painikkeet josta voi siirtyä edelliseen tai seuraavaan kuvaan. Avatun kuvan oikeassa yläkulmassa on sulkunappi, josta pääsee takaisin vasemmanpuoleiseen näkymään.

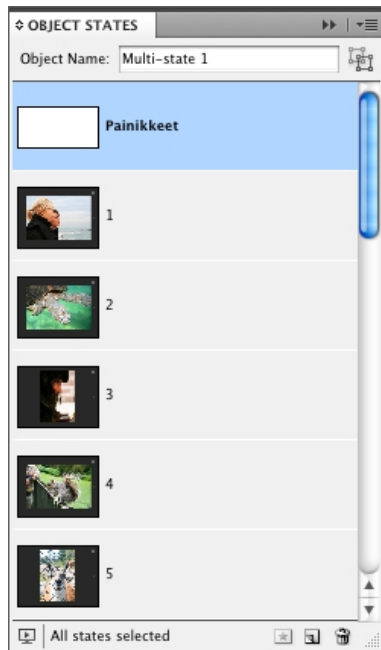
Käytän esimerkkinä portfolioni valokuvaosiota, joka koostuu useasta pienestä valokuvasta. Jokaista kuvaa napauttamalla kyseinen kuva suurenee tumman, läpikuultavan taustan päälle. Suurennetut kuvat voidaan sulkea napauttamalla, mutta kuvia voi selata myös ilman, että ensin täytyy aina palata alkuperäiseen näkymään. Tein siis jokaisen suurentuvan kuvan kohdalle paitsi sulkunapin, myös nuolet, joista voi siirtyä joko seuraavaan tai edelliseen kuvaan. (Kuvio 10)

Monitilaobjekti luodaan valitsemalla ryhmän objekteja, ja klikkaamalla Object States -paneelin alareunassa olevaa paperiarkkikuvaketta (*Convert selection to multi-state object*). Objektit muuttuvat yhdeksi monitilaobjektiksi, joista jokainen objekti on yksi tila. Monitilaobjektissa vain yksi tila voi olla kerrallaan näkyvissä. Mikäli valituissa objekteissa oli ryhmitettyjä objekteja, ryhmitetyt objektit eivät muutu erinäisiksi tiloiksi, vaan yhden ryhmän objektit ovat samassa tilassa.

Monitilaobjektin luomisen jälkeen tilat voidaan halutessa nimetä. Tilojen kuvakkeista näkee aika hyvin mitä kyseinen tila sisältää, mutta mikäli niitä on monta saattaa niiden nimeäminen kuitenkin olla selkeyttävää. Vertailisin sitä layereiden käyttöön Photoshopissa – siinä vaiheessa kun niitä on todella monta, saattaa niissä mennä sekaisin.

Kun jokin monitilaobjektin tiloista on valittuna, voi siihen lisätä uusia tiloja klikkaamalla jälleen paneelin alareunassa olevaa paperiarkkikuvaketta (*Create new state*). Jo luodut tilat ovat täysin muokattavissa, ja tilaan voi sijoittaa uusia objekteja

kopioimalla/leikkaamalla valitsemansa objektin, ja klikkaamalla paneelin alareunasta löytyvää kuvaketta, jossa on suorakulmioon sijoitettu tähti (*Paste copied objects into selected state*). Huomasin, että mikäli tilan sisään kopioi ja liittää monta objektia samaan aikaan kannattaa ne ryhmittää, mikäli haluaa että ne sijoittuu samaan kohtaan jossa ne oli kun ne kopioi/leikkasi.

Kuvio 11. Monitilaobjektin näkymä Object States -paneelissa.

Minä tein portfolioni monitilaobjektit niin, että ensimmäinen tila koostui läpinäkyvistä laatikoista, joita klikkaamalla pääsee objektin eri tiloihin (kuvio 11). Monitilaobjektin muut tilat ovat siis ne, jotka ensimmäisen tilan laatikoista avautuu. Syy miksi alkuperäisnäkyvä ei ole sijoitettu monitilaobjektin ensimmäisen tilan sisään on se, että halusin että se näkyy himmeänä avattujen tilojen taustalla. Mikäli näkymä itse olisi tilassa, tämä ei olisi mahdollista, sillä kuten jo aiemmin mainitsin monta tilaa ei voi olla samaan aikaan näkyvissä.

Alun perin olisin halunnut, että avatun tilan takana näkyy alkuperäisnäkyvä tummennettuna ja mustavalkoisena. Sijoitin siis avatun tilan taustalle mustan laatikon, jonka läpinäkyvyysasetukseksi laitoin *Colour*. Pettymyksekseni tämä efekti ei monitilaobjektissa toiminut, vaan tausta näkyi laitteella esikatsellessa täysin mustana. Päädyin käyttämään kahta taustaa päällekkäin: alla 80 % läpinäkyvä harmaa ja päällä

85 % läpinäkyvä musta. Vaikka en saanut läpikuultavaa taustaa täysin mustavalkoiseksi, rauhoitti mustan alla oleva harmaa sen värejä hieman.

Kun monitilaobjekti on luotu säädetään sen toimivuutta painikkeiden avulla. Tämä tapahtuu siis Buttons-paneelin avulla. Kun objekti, jonka haluaa muuttaa painikkeeksi, on valittuna, klikataan Buttons-paneelissa olevaa plus-merkkiä (*Add new action for selected event*). Tässä kohtaa avautuu liuta vaihtoehtoja, mutta minä käytin niistä vain kolmea: *Go To State* (siirry tilaan), *Go To Previous State* (siirry edelliseen tilaan), ja *Go To Next State* (siirry seuraavaan tilaan) (kuvio 12).

Kuvio 12. Buttons-paneelin näkymä kun plus-merkkiä on klikattu.

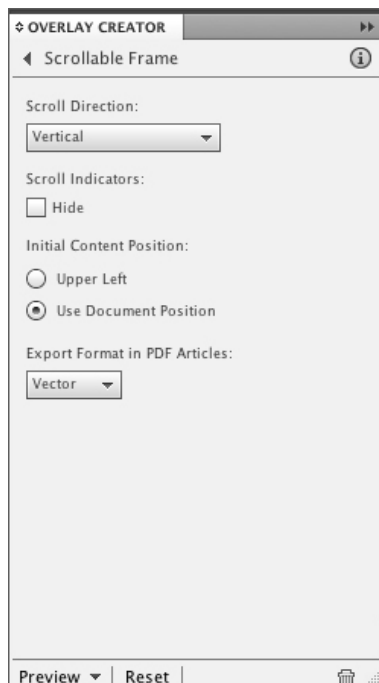
Valitsemalla *Go To State* -vaihtoehto voidaan valita mihin tilaan tästä painikkeesta siirrytään. Tätä asetusta käytin painikkeisiin aivan ensimmäisessä tilassa, joka siis sisältää painikkeet kaikkiin muihin tiloihin. Käytin sitä myös kaikkien aukeavien tilojen sulkunappeihin jotka vievät takaisin ensimmäiseen tilaan. *Go To Previous State* ja *Go To Next State* -toimintoja käytin aukeavien tilojen nuolissa, joista voi siirtyä edelliseen ja seuraavaan näkymään.

Sen sijaan että olisin tehnyt toiminnot suoraan objekteihin (esimerkiksi sulkunappiin), tein niiden päälle läpinäkyvät laatikot, jotka muutin painikkeiksi. Tämä mahdollisti sen, että painike – eli napautettava alue – on todellisuudessa vähän isompi kuin itse objekti, mikä helpottaa käytettävyyttä varsinkin silloin kun objekti on pieni.

Portfoliossani monitilaobjektien avatut tilat koostuivat aika pitkälti samoista elementeistä, eli pääelementistä (kuva sekä mahdollisesti tekstiä), taustasta, sulkunapista ja joissakin tapauksissa selailunuolista. Tämän vuoksi tilat oli kätevin luoda niin, että vasta saman sarjan ensimmäisen suurennetun kuvanäkymän ollessa täysin valmis klikkasin Create New State -painiketta, jolloin uudesta tilasta tuli täysi kopio edellisestä tilasta. Tämän jälkeen minun tarvitsi vain korvata vanha kuva oikealla kuvalla.

4.4.2 Vieritettävät kehykset

Tilanteissa joissa kaikki samaan kokonaisuuteen liittyvä materiaali ei mahdu samalle ruudulle, voi vieritettävä kehys olla hyvä ratkaisu. Portfoliossani käytin vieritettävää kehystä CV-osiossa.

Kuvio 13. Scrollable Frame -paneeli.

Toiminnon luominen aloitetaan tekemällä kehys, sekä siihen liitettävä sisältö. Sisältö voi olla esimerkiksi tekstikehys, kuva, tai useampi objekti. Sisältö asetetaan vieritettäväksi alueeksi tarkoitetun kehyksen päälle siihen kohtaan, johon sen haluaa. Kun sisältö on oikeassa paikassa ja valittuna, leikataan se Edit-valikosta löytyvällä Cut-toiminnolla, ja liitetään kehyksen sisään valitsemalla kehys, ja Edit-valikosta löytyvä Paste Into -toiminto. Mikäli sisältö koostuu useasta objektista, on niistä luotava ryhmä ennen niiden leikkaamista.

Kun sisältö on liitetty kehykseen avataan *Overlay Creator* -paneelistä löytyvä *Scrollable Frame* -paneeli, jossa vieritettävän kehyksen asetuksia voi muokata (kuvio 13). *Scroll Direction* -kohdasta voidaan valita, mihin suuntaan sisältö on vieritettävissä. *Scroll Indicators* -valintalaatikosta voidaan halutessa piilottaa kehyksen vierityspalkki, joka muuten näkyy sisältöä vierittäessä. Vierityspalkin piilottaminen saattaa olla esteettisempi vaihtoehto, mutta toisaalta se on informatiivinen. Itse halusin jättää palkin näkyviin, jotta käyttäjä hahmottaisi paremmin missä kohtaa kehyksen sisältöä mennään. *Initial Content Position* -kohdasta voidaan määrittää, sijoittuuko sisältö kehyksen vasempaan yläkulmaan, vai siihen kohtaan, johon se on kehyksessä sijoitettu. *Export Format in PDF Articles* -kohdasta valitaan exportoidaanko sisältö vektorina vai rasterina, kun kyse on PDF-artikkelista. Vektori terävöittää tekstiä, mutta hidastaa kuvien latautumista. Yleisesti suositellaan että teksteihin käytetään vektoria, ja kuviin rasteria.

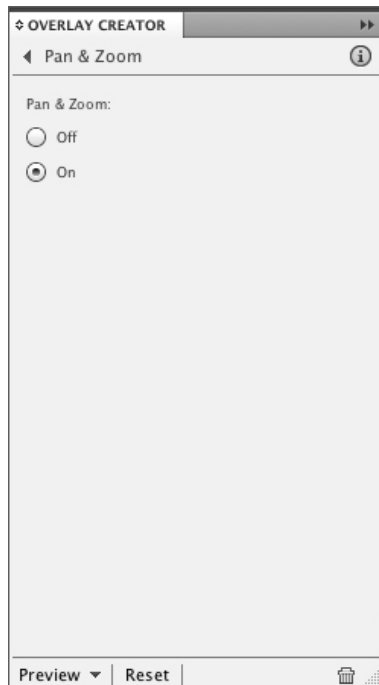
4.4.3 Zoomaus

Minulla zoomaaminen tuli tarpeelliseksi portfolion osiossa, jossa esittelen Luovan kirjoittamisen kurssin lopputyön. Lopputyönä oli tehdä kurssilla kirjoittamistaan teksteistä portfolio. Huomasin, että yhden kyseisen portfolion sivuista ollessa näkyvissä niin isona kuin se ruutuun mahtui oli sen teksti aika pientä ja rakeista. Ratkaisu tähän löytyi *Pan & Zoom* -toiminnosta.

Tämän toiminnon tekeminen osoittautui erittäin yksinkertaiseksi. Kun zoomattavaksi tarkoitettu kuva on valittuna, avataan *Overlay Creator* -paneelistä löytyvä *Pan & Zoom* -paneeli. Paneelissa asetukseksi valitaan *On*. (Kuvio 14)

Laitteella kyseinen zoomaus-toiminto toimii niin, että ensin napauttaa sormella suurennettavaa kuvaa, ja sen jälkeen zoomaa Applen laitteille tuttua nipistystekniikkaa

käyttäen. Ensimmäistä kertaa tätä toimintoa kokeillessani minulla kesti hetken tajuta, että kuvaa pitää tosiaan napauttaa ennen kuin sitä pystyy zoomaamaan. Tämän vuoksi kirjoitin zoomattavien objektien yhteyteen ohjeistavan tekstin.

Kuvio 14. Pan & Zoom -paneeli.

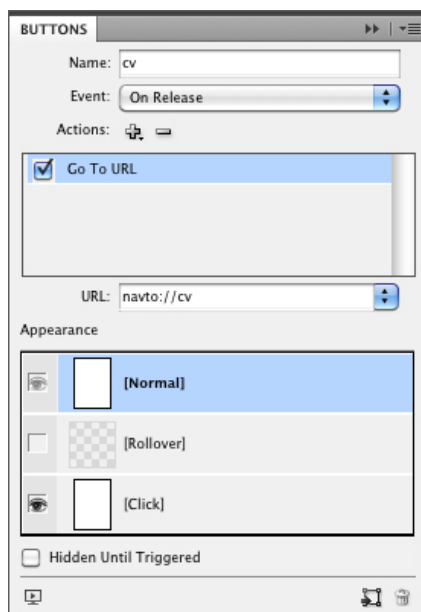
Pan & Zoom -toimintoa käyttäessä kannattaa kiinnittää huomiota zoomattavan kuvan alkuperäiskokoon. Jos kyseisessä kuvassa on esimerkiksi tekstiä kannattaa katsoa, että se suurentuu zoomattavana sopivankokoiseksi. – ei liian pieneksi eikä myöskään liian suureksi.

4.4.4 Linkit

Portfoliotani voi selata kahdella tavalla: kosketusnäytöillä laitteille ominaisella pyyhkäisymenetelmällä, tai internetsivuille ominaisilla linkeillä. Portfolioni jokaisen osion alareunassa on siis linkit muihin osioihin. Itse jouduin tekemään linkit uudestaan eri tavalla kuin alunperin, sillä esikatsellessani portfolioa kokonaisuutena huomasin, että silloinen selailu vaakasuoraan pyyhkäisemällä ei ole käyttäjäystävällinen ratkaisu. Käyn kuitenkin läpi linkkien tekemisen kummallakin menetelmällä.

Linkit tehdään *Buttons*-paneelin avulla (kuvio 15). Linkit voidaan tehdä joko suoraan tekstilaatikkoon, mutta itse pidin selkeämpänä luoda linkkiominaisuus tekstin päällä olevaan läpinäkyvään laatikkoon. Kun kyseinen laatikko on valittuna, klikataan Buttons-paneelissa olevaa plus-merkkiä (*Add new action for selected event*).

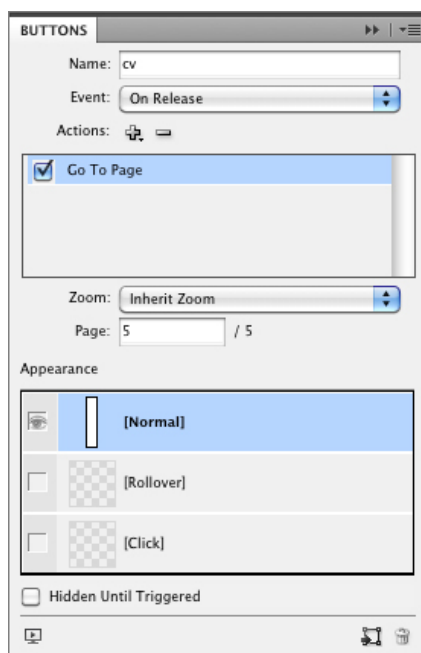
Kerron ensin kuinka linkit tehdään silloin, kun portfolio koostuu useasta InDesign-dokumentista. Voisi kuvitella, että plus-merkkiä klikattua valitaan *Go to Destination*-vaihtoehto, jonka jälkeen valitaan InDesign-tiedosto, johon linkki halutaan tehdä. Tämä ei kuitenkaan toimi johtuen siitä, että folioiden artikkelit eli dokumentit säilötään serverille. Linkki siis katkeaa kun taittoa esikatsellaan iPadilla. Tässä kohtaa valitaankin vaihtoehto *Go To URL*. Tällöin paneeliin avautuu URL-kenttä, jossa internetistä tuttu *http://* -teksti korvataan tekstillä *navto://*. Tämän jatkeeksi kirjoitetaan artikkelinimi, jonka taittolleen on antanut Folio Builder -paneelissa. Kenttään kirjoitetaan siis esimerkiksi *navto://cv*.

Kuvio 15. Buttons-paneeli linkkiä tehdessä Go To URL -toiminnolla.

Kuten jo mainitsin, huomasin esikatsellessani portfoliotani kokonaisuutena, että käytettävyyden kannalta on parempi, että portfoliota ei voi selata vaakasuuntaisella pyyhkäisyllä. Tämä johtuu siitä, että joitakin Hotspoteja voi selata oikealle ja vasemmalle osoittavia nuolia napauttamalla. Koska pyyhkäisy kuitenkin on hyvin ominainen tapa selata asioita tabletilla ja älypuhelimilla, saattaa käyttäjä yrittää selata

Hotspoteja pyyhkäisemällä – niin minä itsekin vahingossa tein vaikka tiesin, että selailu tapahtuu napauttamalla. Koska itse portfolio oli selailtavissa vaakasuuntaisella pyyhkäisyllä johti tämä siihen, että vahingossa pyyhkäistessä, auki olevan Hotspotin tilalle aukesi portfolion seuraava osio. Tämä oli tietenkin hyvin ärsyttävää. Totesin siis, että portfolioni toimii paremmin jos osioiden välinen selailu toimii pystysuuntaan pyyhkäisyllä. Siinä tapauksessa jos Hotspoteja selatessa vahingossa pyyhkäisee näyttöä mitään ei tapahdu – mikä on huomattavasti vähemmän ärsyttävää kuin se, että se sulkisi Hotspotin kokonaan.

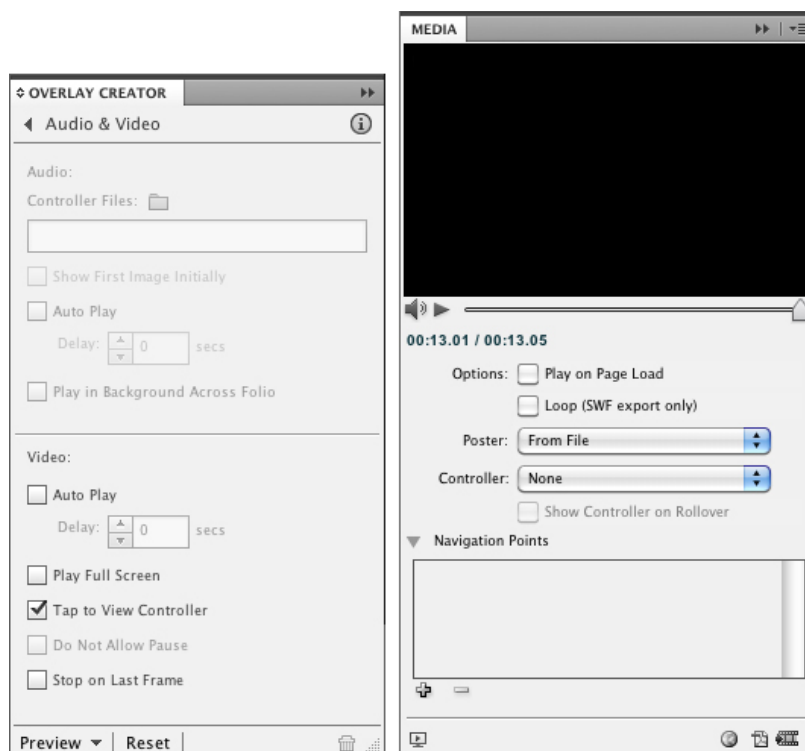
Kuvio 16. Buttons-paneeli linkkiä tehdessä Go To Page -toiminnolla.

Pyyhkäisyn suunnan muuttamiseksi minun piti muuttaa portfolioni rakennetta. Pystysuuntaisen pyyhkäisyn mahdollistamiseksi oli portfolion kaikkien osioiden sijaittava samassa InDesign-tiedostossa peräkkäisinä sivuina. Yhdistin siis tiedostot yhdeksi tiedostoksi, mikä onnistui onneksi helposti raahaamalla kunkin dokumentin sivu samaan tiedostoon. Linkitys piti kuitenkin tehdä uudestaan ja tällä kertaa eri tavalla. Sen sijaan että linkitys veisi eri tiedostoon, tulisi sen nyt viedä eri sivulle saman tiedoston sisällä. Tällaisen linkin tekeminen on erittäin helppoa. Buttons-paneelistä valitaan tässä tapauksessa Go To Page -toiminto, jonka jälkeen Page-tekstikenttään kirjoitetaan sivun numero johon linkin haluaa vievän (kuvio 16).

4.4.5 Videot

Minulla oli koulutöiden joukossa muutama video, jotka halusin mukaan portfoliooni. Videoiden tuonti InDesigniin on yksinkertaista – se toimii samalla tavalla kuin kuvienkin kanssa, eli joko File-valikosta löytyvällä Place-toiminnolla, tai raahaamalla tiedoston kansiota suoraan haluamaansa taittoon.

Videon asetuksia voi muokata kahdesta paikasta: *Overlay Creator* -paneelista löytyvästä *Audio & Video* -paneelista, sekä *Media*-paneelista (kuvio 17).

Kuvio 17. Vasemmalla Audio & Video -paneeli, ja oikealla Media-paneeli.

Audi & Video -paneelin *Video*-asetuksista voi *Auto Play* -kohdasta valita, lähteekö video pyörimään ruudulla saman tien, vai käynnistetäänkö se napauttamalla. *Delay*-kohdasta on myös mahdollista asettaa viive, jonka jälkeen video alkaa itsestään pyöriä. Minun portfoliossani videot avautuvat pienemmistä napautettavista kuvista, joista ei vielä itessään ilmene, että niistä aukeaa video. Siihen tarkoitukseen sopi paremmin, että video ei ala pyörimään heti kuvaa napautettua, vaan näkyviin tulee ensin kuva, jota napauttamalla video käynnistetään.

Valitsemalla *Play Full Screen* -kohdan, video lähtisi pyörimään koko näytölle, mutta en katsonut tarvitsevani tätä ominaisuutta portfoliooni, sillä mielestäni kyseisten videoiden toistaminen koko näytön kokoisina ei olisi tuonut niille lisäarvoa.

Tap to View Controller -kohdasta voi valita mitä tapahtuu, kun pyörivää videota napauttaa. Kyseistä ominaisuutta käyttäessä, pyörivään videoon ilmestyy sitä napauttaessa alapalkki, josta näkyy videon aika, ja josta videon voi pysäyttää tai muuttaa näkymän koko ruudun kokoiseksi. Mikäli kyseistä ominaisuutta ei käytä, pyörivä video menee sitä napauttaessa taukotilaan, ja jatkuu kun sitä napauttaa uudestaan. Itse käytin *Tap to View Controller* -ominaisuutta, sillä vaikka se ei minun videopätkille ole mitenkään välttämätön, se antaa kuitenkin videon katsojalle vähän enemmän mahdollisuuksia hallita sitä.

Stop on Last Frame -kohdan luulin aluksi tarkoittavan sitä, että video ei automaattisesti lähde pyörimään uudestaan sen loputtua, mutta se tarkoittikin sitä, että videosta jää toiston loputtua näkyviin videon viimeinen kuva. Itse en halunnut käyttää kyseistä ominaisuutta.

Kuvio 18. Kahden videon aloitusnäkymät.

Media-paneeli koostuu osittain samoista asetuksista kuin Video-paneelikin. *Poster*-ominaisuus oli niistä ainoa, jonka koin hyödylliseksi. Oletusasetuksia käyttäen, videon kuvassa näkyy videon ensimmäinen ruutu aina silloin, kun se ei pyöri. Poster-valikosta voi kuitenkin valita mitä kuvassa näkyy. Valitsemalla *None* kuvassa ei näy mitään, vaan se on pelkkä läpinäkyvä kehys. *Standardin* valitsemalla kuvassa ei näy muuta kuin vasemmassa yläkulmassa oleva videonauhan kuvake. Valitsemalla *From Current Frame* -kohdan Media-paneelissa näkyvästä videon esikatseluruudusta voidaan valita kuvaksi jonkin ruudun videosta. Itse pidin mielekkäänä vaihtoehtona ominaisuutta

Choose Image, jolla voidaan valita kuva. Minun portfolioni kolmesta videosta kahden kuvat ovat still-kuvia videoista, ja yksi koostuu videossa esiintyvistä elementeistä. Kaikkien kuvien päällä on myös play-kuvakkeet (kuvio 18).

4.5 Foliot ja artikkelit

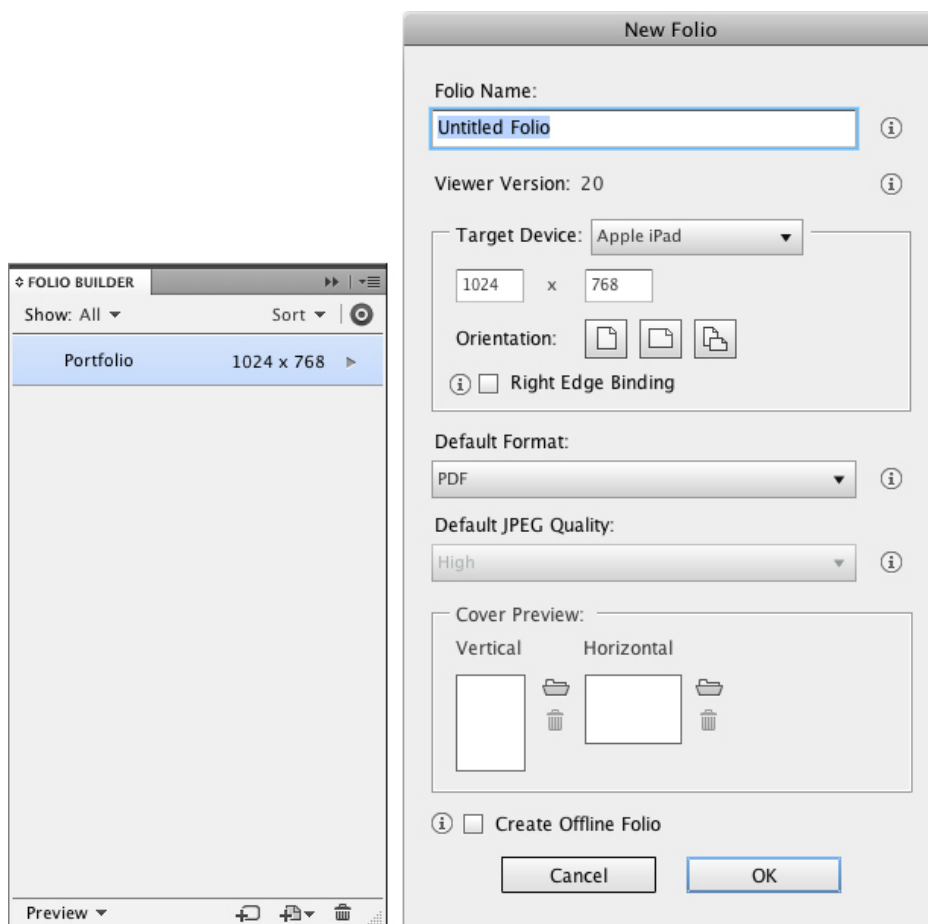
Kun halutaan siirtää työ laitteelle kokonaisuutena kootaan InDesign-tiedostot folioon. Kun on luonut folion luodaan sen sisään artikkelit InDesign-tiedostoista. Folion voi luoda joko omalle Adobe-tilille tai paikalliseksi offline-folioksi.

Mikäli halutaan luoda folio omalle Adobe-tilille kirjaututaan ensin sisään InDesignin Folio Builder -paneelin valikon Sign In -toiminnolla. Uusi folio luodaan saman valikon New Folio -toiminnolla. Tällöin avautuu ikkuna, jossa voi määritellä folionsa asetukset (kuvio 19). Folio Name -kohdasta foliolle annetaan nimi. Viewer version -kohdasta valitaan, minkä Viewerin kanssa folio on yhteensopiva. Huomoitavaa tässä vaiheessa on että versiota ei voi jälkeempään muuttaa vanhemmaksi. Target Device -kohdasta valitaan mille laitteelle folio on tarkoitettu – portfolioni tapauksessa siis Apple iPadille.

Kohdasta Orientation voidaan valita katsotaanko foliota laitteella pysty- vai vaakasuunnassa, tai voiko sitä katsella kummassakin suunnassa. Minun portfolioni toimii vain vaakasuunnassa. Mikäli haluaa folionsa toimivaan kummassakin suunnassa – eli kääntyvän sitä mukaan kun laitetta käännetään – pitäisi se taittaa kaksi kertaa, eli sekä pystysuuntaisena että vaakasuuntaisena. Silloin se taitettaisiin kahtena eri tiedostona, ellei käytä InDesign CS6:ta, jossa kummatkin näkymät voidaan taittaa saman tiedoston sisällä. Suunnitellessani portfoliotani harkitsin tätä vaihtoehtoa, mutta päädyin siihen että vaakasuuntainen portfolio riittää. Sen toimiminen pystysuunnassa ei mielestäni ole välttämättömyys, joten siihen nähden kuinka paljon työläämpi sellainen olisi tehdä, päätin että se ei kannata. Myös myöhempien päivitysten kannalta tämä oli helpompi ratkaisu, sillä mikäli portfolio olisi taitettu sekä vaaka- että pystysuuntaan, tulisi tietysti myös tulevat päivitykset tehdä molempiin.

Right Edge Binding -kohdan valitsemalla folio on selattavissa laitteella oikealta vasemmalle eikä vasemmalta oikealle, kuten normaalisti. Default Format -kohdasta valitaan folion sisällä olevien artikkeleiden automaattinen formaatti. Vaihtoehtoina on Automatic, JPEG, PNG ja PDF. Valitsemalla Automaticin InDesign määrittelee missä muodossa sivut eksportoidaan. PDF-vaihtoehdolla sivuista tulee zoomattavia ja

tiedostokoosta pienempi. Mikäli valitsee JPG:n määritellään laatu Default JPEG Quality -kohdasta. Cover Preview -kohtaan voi ladata esikatselukuvat, jotka foliolle näkyy Content Viewerissä. Kuvan tulisi olla JPEG tai PNG -muodossa ja kooltaan sama kuin laitteen ruutu – minun portfolioni tapauksessa siis 1024 x 768 pikseliä. Valitsemalla Create Offline Folio -kohdan portfoliota ei luoda omalle Adobe-tilille, vaan pelkästään omalle tietokoneelle. Offline-folion voi luoda Folio Builder -paneelissa myös silloin, kun ei ole kirjautuneena sisään. Offline-folion voi myöhemmin siirtää Adobe-tililleen valitsemalla sisäänkirjautuneena Folio Builder -paneelin valikosta Upload To Folio Producer. Tämän jälkeen foliota ei voi muuttaa takaisin offline-folioksi.

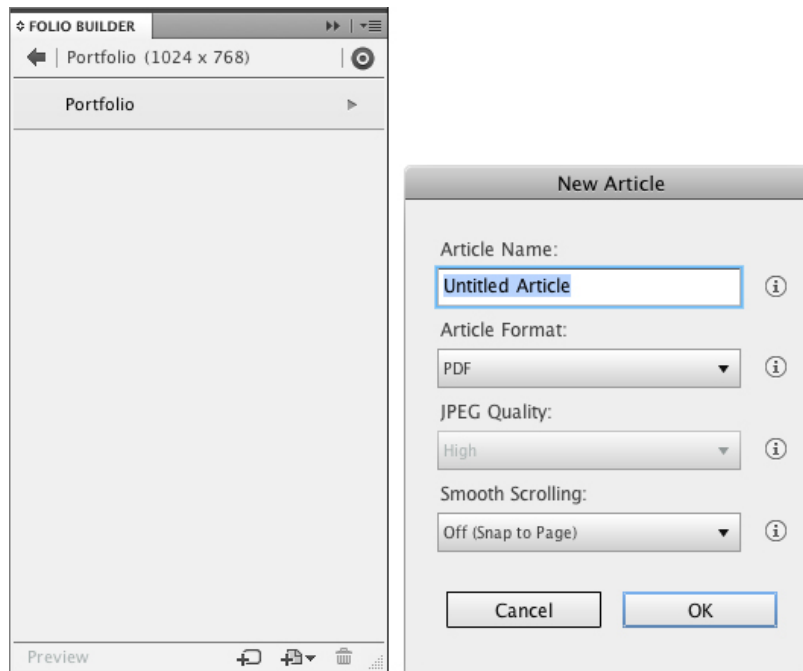
Kuvio 19. Folio Builder -paneelin näkymä jossa luotu folio (vas.) sekä ikkuna jossa luotavan folion asetukset määritellään.

Kun folio on luotu voi siihen lisätä haluamansa artikkelit. Mikäli portfolioni osiot olisivat erillisinä InDesign-tiedostoina kuten alunperin, koostuisi portfolioni viidestä artikkelista: Etusivu, Työnäytteitä, Koulutöitä, Valokuvia ja CV. Koska kuitenkin päädyin

kokoamaan kaikki osiot samaan InDesign-tiedostoon, on kyseinen tiedosto ainoa artikkeli joka foliossani on.

Artikkeli voidaan luoda joko auki olevasta dokumentista tai importoimalla dokumentin tai dokumentteja. Importoimalla dokumentteja tulee niiden kuitenkin noudattaa tiettyä kansiorakennetta ja nimeämistä, joten itse koin artikkelin luomisen auki olevasta dokumentista yksinkertaisemmaksi.

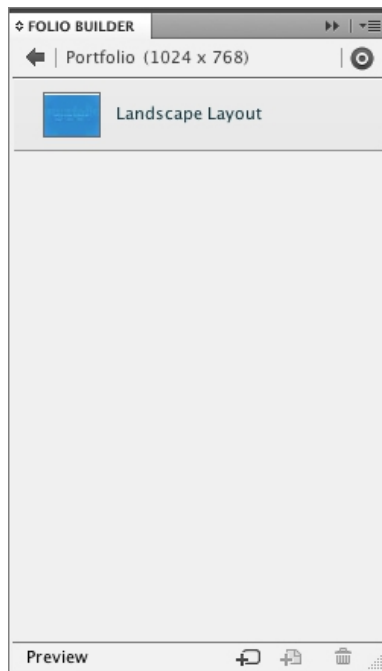
Kuvio 20. Folio Builder -paneelin näkymä jossa luotu artikkeli (vas.) sekä ikkuna jossa luotavan artikkelin asetukset määritellään.

Artikkelin voi luoda auki olevasta dokumentista joko Folio Builder -paneelin valikon Add Article -toiminnolla, tai paneelin alareunassa olevasta Add Article -kuvakkeesta ja valitsemalla Add Open InDesign Document. Tästä avautuu ikkuna, jossa voi määritellä artikkelin asetukset (kuvio 20). Artikkeli nimetään Article Name -kohdasta. Nimi ei näy Content Viewerissa, vaan sitä käytetään artikkeleiden välisten linkkien luomiseen. Article Format- ja JPEG Quality -kohdista määritellään artikkelin formaatti, josta jo kerroinkin tarkemmin folion luomisen yhteydessä.

Smooth Scrolling kohtaan jätetään Off (Snap to Page), mikäli artikkeli ei ole vieritettävä. Vieritettävän artikkelin voi tehdä luomalla InDesign-tiedoston, joka on joko

pysty- tai vaakasuuntaan pidempi kuin iPadin ruudun koko. Tällöin siitä voi tehdä vieritettävän Smooth Scrolling -toiminnolla. Itse en käyttänyt portfolioissani kyseistä ominaisuutta.

Jo luotu artikkeli voidaan tarvittaessa päivittää Folio Builder -paneelin valikon Update-toiminnolla. Offline-foliota ei tarvitse päivittää erikseen, vaan se päivittyy automaattisesti kun sitä esikatsellee.

Kuvio 21. Folio Builder -paneelin näkymä, jossa näkyy artikkelin sisältämät layoutit.

Mikäli foliota luodessa määritteli sen toimivaksi laitteella sekä pysty- että vaakasuunnassa, lisätään toinen suunta jo luotuun artikkeliin avaamalla kyseinen tiedosto, tuplaklikkaamalla artikkelia ja klikkaamalla Folio Builder -paneelin alareunassa olevaa Add layout to the article -kuvaketta. Kuten aiemmin mainitsin minun portfolioni toimii kuitenkin vain vaakasuunnassa (kuvio 21).

4.6 Esikatselu ja siirtäminen iPadille

Taittaessa iPad-laitetta varten on esikatselu merkittävässä roolissa. Adobe Content Viewerin avulla tämä on hyvin helppoa. Kyseinen ohjelma toimii sekä tietokoneella että

iPadilla. Koneelle sen saa asennettua Adobe Digital Publishing Suite -työkalujen mukana, ja iPadille se on ladattavissa App Storesta ilmaiseksi.

Mikäli halutaan esikatsella InDesign-taittoa tietokoneella, klikataan Overlay Creator -paneelin alareunassa olevaa Preview-painiketta ja siitä avautuvaa Preview on Desktop -tekstiä. Auki oleva taitto avautuu tällöin Adobe Content Viewer ohjelmaan. Myös InDesignin interaktiivisten ominaisuuksien paneeleista löytyy Preview Spread -ominaisuus, jota en tosin itse ole kokenut tarpeelliseksi käyttää.

Kun halutaan esikatsella taittoa iPadilla tehdään se laitteelle Appstoresta ladatulla Adobe Content Viewerilla. Kun laitteessa on Adobe Content Viewer auki ja laite on kytketty koneeseen avautuu Overlay Creator -paneelin Preview-painiketta klikatessa Preview on Desktop -tekstin lisäksi vaihtoehto Preview on iPad. Valitessa tämän vaihtoehdon, taitto latautuu iPadille. Huomioitavaa on, että mikäli Adobe Content Viewer on auki taustalla tai laite on lukitussa tilassa Preview-toiminto ei löydä laitetta – Adobe Content Viewerin on siis aina oltava aktiivisena Preview:tä klikatessa.

Kokonaisen työn – eli tässä tapauksessa koko portfolion – esikatselu onnistuu Folio Builder -paneelin alareunassa sijatsevasta Preview:stä. Tämä toimii vasta siinä vaiheessa kun on luonut työnsä folion. Mikäli kyseessä ei ole offline-folio tulee Adobe Content Vieweriin kirjautua samoilla henkilökohtaisilla Adobe-tunnuksilla, joilla oli kirjautunut Folio Builder -paneelissa foliota luodessa. Itse käytin enimmäkseen pelkästään auki olevan taiton esikatseluominaisuutta, sillä yksi taitto latautuu luonnollisesti paljon nopeammin laitteelle kuin kokonainen portfolio. Koko Folion esikatselu oli tosin hyödyllinen silloin, kun halusin tarkastella portfolioa kokonaisuutena sekä kokeilla, että eri osioiden väliset linkit toimivat.

Kuten luvussa 4.4.4 kerroin, huomasinkin tässä esikatseluvaiheessa, että portfolion selaaminen vaakasuuntaan ei ole käyttäjän kannalta paras vaihtoehto. Tein siis siitä pystysuuntaisesti selattavan yhdistämällä InDesign-tiedostot samaan tiedostoon erillisinä sivuina. Se, että sivut olivat alunperin erillisinä tiedostoina oli kuitenkin kätevää, sillä esikatselu Overlay Creator -paneelin kautta oli nopeampaa kun pystyi esikatsella vain yhtä osiota kerrallaan sen sijaan, että koko portfolio olisi aina latautunut laitteelle.

iPadille taittaessa suosittelen ehdottomasti työn esikatselua iPadilla tietokoneen sijasta. Tietokoneen näytöltä on vaikeampi hahmottaa värejä, kuvalaataa ja typografian toimivuutta. Itselläni oli portfolioissani yksityiskohtia, joita oli olennaista tarkistaa nimenomaan laitteelta nähdäkseen miltä ne todella näyttävät. Tällaisia elementtejä olivat esimerkiksi tekstien luettavuus, taustan haitakka kuviointi, aukeavien kuvien läpikuultava tausta, sekä sulkunappien ja nuolien tummuusasteet. Myös työn mielekkyyden takia esikatselu iPadilla on suositeltavaa, sillä ainakin itse sain lisäpotkua työskentelyyn nähdessäni luomukseni sen lopullisella alustalla.

Lopullisen työn siirtäminen laitteelle toimii kuten esikatselukin Folio Builder -paneelin kautta. Mikäli kyseessä on offline-folio riittää että klikkaa paneelin Preview:tä silloin, kun iPad-laite on kytkettynä koneeseen ja Adobe Content Viewer on laitteessa auki. Mikäli folio on luotu omilla Adobe-tunnuksilla kirjautuneena on se ladattavissa laitteen Adobe Content Viewerin kirjastossa.

Luotu folio voidaan halutessa jakaa muillekin ladattavaksi. Tämä tapahtuu valitsemalla Folio Builder -paneelin valikosta Share. Tällöin avautuu ikkuna, johon kirjoitetaan vastaanottajan sähköpostiosoite sekä hänelle suunnattu viesti. Kun vastaanottaja kirjautuu laitteellaan Adobe Content Vieweriin on folio hänelle ladattavissa. Mikäli halutaan lopettaa folion jakaminen kyseisen henkilön kautta, voidaan Folio Builder -paneelistä valita Unshare, ja tämän jälkeen vastaanottaja jonka kanssa foliota ei enää haluta jakaa. Vastaanottaja ei tällöin pysty enää lataamaan kyseistä foliota, mutta häneltä ei häviä hänen mahdollisesti jo lataamansa folio.

5 Lopuksi

Tämän opinnäytetyön aiheena oli siis portfolion luominen iPad-alustalle ja sen myötä tutustua Adobe Digital Publishing Suite -työkaluihin. Tavoitteena oli portfolio, joka näyttää hyvältä ja on helppo selata myös ihmiselle, jolle tablettilaitteet eivät ole ennestään tuttuja. Halusin myös, että sitä on tarvittaessa helppo muokata ja päivittää sen mukaan kun työnäytteitä kertyy lisää.

Portfolion ulkoasun suunnittelu oli hauskaa, kun sain – työelämän tilanteista poiketen – tehdä siitä aivan sellaisen kuin itse halusin. Rakenteeseen olen tyytyväinen, sillä mielestäni se on selkeä ja työt ovat jaoteltu järkevästi. Työnäytteitä on jatkossa myös

helppo lisätä sinne lisäämällä aukeavia laatikoita. Tarvittaessa niitä on myös varaa pienentää.

Vaikka en halunnut ulkoasun vievän liikaa huomiota itse sisällöstä kaipaisin siihen ehkä vähän enemmän särmää, ja sitä saatankin muokata vielä myöhemmin. Saatan kokeilla eri värivaihtoehtoja ja visuaalisia elementtejä. Yksi asia joka minua vähän häiritsee on ruudun oikeassa reunassa näkyvä vierityspalkki. Sitä ei kuitenkaan valitettavasti saa käytössäni olevilla työkaluilla piiloon, joten päätin antaa asian olla – ainakin se on siinä mielessä informatiivinen, että käyttäjä näkee missä mennään.

Vaihe portfolion toteutuksessa jossa opin eniten uutta oli interaktiivisten toimintojen tekeminen. Vaikka olen aiemmin taittanut iPadille, eivät Adoben sitä varten takoitettut työkalut olleet minulle ennestään tuttuja. Oli mielenkiintoista tutkia millaisia erilaisia toimintoja niillä on mahdollista tehdä, ja miten kyseiset toiminnot luodaan. Nyt kun tuntuu, että perusteet ovat hallussa, olisi hauska käyttää kyseisiä työkaluja myös muihin iPad-projekteihin.

Luotuani portfolion iPad-alustalle koen, että iPad on ainakin minun työnäytteilleni sopiva alusta. Yleisesti sen soveltuvuus on pitkälti kiinni siitä, millaisia työnäytteitä portfolio sisältää. Esimerkiksi videoita ei voi esittää paperisessa portfolioissa. Toisaalta jos materiaali tai suuri koko on työnäytteissä merkittävässä roolissa, eivät työt varmaankaan pääse iPad-ruudulla oikeuksiinsa. Koska digitaalisuus kuitenkin on tänä päivänä yhä suuremmassa roolissa saattaa portfolio iPad-muodossa olla hyvinkin oiva vaihtoehto – ja se osoittaa jo itsessään, että iPad-taitto lukeutuu portfolion tekijän osaamisalueeseen.

Lähteet

Adobe, 2013a. Digital Publishing Suite Help / Creating articles and layouts. [verkkodokumentti]

<http://helpx.adobe.com/digital-publishing-suite/help/create-articles-layouts.html> (luettu 9.5.2013)

Adobe, 2013b. Digital Publishing Suite Help / Creating Folios. [verkkodokumentti]

<http://helpx.adobe.com/digital-publishing-suite/help/create-folios.html> (luettu 21.4.2013)

Adobe, 2013c. Digital Publishing Suite / Osto-opas : Hinnoittelu. [verkkodokumentti]

<http://www.adobe.com/fi/products/digital-publishing-suite-family/buying-guide-pricing.html> (luettu 8.5.2013)

Adobe, 2013d. Digital Publishing Suite Help / Overview of the DPS workflow. [verkkodokumentti]

<http://helpx.adobe.com/digital-publishing-suite/help/overview-digital-publishing-workflow.html> (luettu 21.4.2013)

Adobe, 2013e. Plans : Adobe Creative Cloud. [verkkodokumentti]

https://creative.adobe.com/plans?plan=individual&store_code=fi (luettu 8.5.2013)

Adobe. Use of the Photoshop Trademark. [verkkodokumentti]

http://www.adobe.com/aboutadobe/pressroom/pressmaterials/pdfs/photoshop_guidelines_pr.pdf (luettu 27.2.2013)

Antin, Niko, 2010. Helsingin Sanomat saapui iPadiin. [verkkodokumentti]

<http://macmaa.com/2010/12/03/helsingin-sanomat-saapui-ipadiin/> (luettu 4.3.2013)

Apple, 2010a. Apple Launches iPad. [verkkodokumentti]

<http://www.apple.com/pr/library/2010/01/27Apple-Launches-iPad.html> (luettu 4.3.2013)

Apple, 2010b. iPad Available in US on April 3. [verkkodokumentti]

<http://www.apple.com/pr/library/2010/03/05iPad-Available-in-US-on-April-3.html> (luettu 4.3.2013)

Apple, 2010c. Apple Sells Over 300,000 iPads First Day. [verkkodokumentti]

<http://www.apple.com/pr/library/2010/04/05Apple-Sells-Over-300-000-iPads-First-Day.html> (luettu 4.3.2013)

Apple, 2010d. Apple Sells One Million iPads. [verkkodokumentti]

<http://www.apple.com/pr/library/2010/05/03Apple-Sells-One-Million-iPads.html> (luettu 4.3.2013)

Apple, 2010e. iPad Available in Nine More Countries on May 28. [verkkodokumentti]

<http://www.apple.com/pr/library/2010/05/07iPad-Available-in-Nine-More-Countries-on-May-28.html> (luettu 4.3.2013)

Apple, 2010f. iPad Available in Nine More Countries This Friday [verkkodokumentti]

<http://www.apple.com/pr/library/2010/07/19iPad-Available-in-Nine-More-Countries-This-Friday.html> (luettu 4.3.2013)

- Apple, 2011a. Apple Launches iPad 2. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2011/03/02Apple-Launches-iPad-2.html> (luettu 4.3.2013)
- Apple, 2011b. iPad 2 Arrives in 25 More Countries This Friday. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2011/03/22iPad-2-Arrives-in-25-More-Countries-This-Friday.html> (luettu 4.3.2013)
- Apple, 2012a. Apple Launches New iPad. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2012/03/07Apple-Launches-New-iPad.html> (luettu 4.3.2013)
- Apple, 2012b. New iPad Arrives in the US & Nine Additional Countries on Friday. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2012/03/14New-iPad-Arrives-in-the-US-Nine-Additional-Countries-on-Friday.html> (luettu 4.3.2013)
- Apple, 2012c. New iPad Tops Three Million. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2012/03/19New-iPad-Tops-Three-Million.html> (luettu 4.3.2013)
- Apple, 2012d. Apple Introduces iPad mini. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2012/10/23Apple-Introduces-iPad-mini.html> (luettu 5.3.2013)
- Apple, 2012e. Apple Sells Three Million iPads in Three Days. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2012/11/05Apple-Sells-Three-Million-iPads-in-Three-Days.html> (luettu 5.3.2013)
- Apple, 2013a. Apple Increases iPad with Retina Display to 128GB. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/pr/library/2013/01/29Apple-Increases-iPad-with-Retina-Display-to-128GB.html> (luettu 5.3.2013)
- Apple, 2013b. Vertaile iPad-malleja. [verkkodokumentti]
<http://www.apple.com/fi/ipad/compare/> (luettu 5.3.2013)
- Apple, 2013c. Which Developer Program is for you? [verkkodokumentti]
<https://developer.apple.com/programs/which-program> (luettu 8.5.2013)
- Buckley, Peter, 2011. The Rough Guide to the iPad. Rough Guides.
- Gilbert, Keith, 2011. Image resolution for iPad publishing. [verkkodokumentti]
<http://indesignsecrets.com/image-resolution-for-ipad-publishing.php> (luettu 8.3.2013)
- Gremillion, Ben, 2010. The Myth of DPI. [verkkodokumentti]
<http://www.webdesignerdepot.com/2010/02/the-myth-of-dpi/> (luettu 8.3.2013)
- Kiss, Jemima, 2010. Steve Jobs on Adobe, Gizmodo and why iPad came before iPhone. [verkkodokumentti]
<http://www.guardian.co.uk/media/pda/2010/jun/02/apple-steve-jobs> (luettu 1.3.2013)
- Korkeila, Lammela, Paananen, 2010. Suunnittele, toteuta ja julkaise – Adobe Creative Suite -työnkulku. Docendo.

Kurri, Sampsa, 2010. Applen iPad vihdoon myyntiin Suomessa: 499-799 euroa. [verkkodokumentti]

<http://muropaketti.com/applen-ipad-vihdoin-myyntiin-suomessa-499-799-euroa> (luettu 4.3.2013)

Kärkkäinen, Henrik, 2011a. iPad 2:lla on monet kasvot – ja heikko saatavuus. [verkkodokumentti]

<http://www.taloussanomat.fi/informaatioteknologia/2011/03/25/ipad-2lla-on-monet-kasvot-ja-heikko-saatavuus/20114274/12> (luettu 4.3.2013)

Kärkkäinen, Henrik, 2011b. iPad 2:t karkasivat rajan taa. [verkkodokumentti]

<http://www.itviikko.fi/uutiset/2011/03/26/ipad-2t-karkasivat-rajan-taa/20114275/7> (luettu 4.3.2013)

Kärkkäinen, Henrik, 2012. iPad Mini -testit: "Rahastusta" ja "Applen paras tabletti". [verkkodokumentti]

<http://www.digitoday.fi/mobiili/2012/11/05/ipad-mini--testit-rahastusta-ja-applen-paras-tabletti/201241346/66> (luettu 5.3.2013)

Levine, Bob, 2013. Digital Publishing Suite 101: Single Edition vs Multi-Folio Apps. [verkkodokumentti]

<http://boblevine.us/digital-publishing-suite-101-single-edition-vs-multi-folio-apps/> (luettu 8.5.2013)

Linnake, Tuomas, 2012. Applella on otsaa: "Uusi iPad" vanheni jo. [verkkodokumentti]

<http://www.digitoday.fi/vimpaimet/2012/10/23/applella-on-otsaa-uusi-ipad-vanheni-jo/201240523/66> (luettu 5.3.2013)

Linotype. Avenir Font Family. [verkkodokumentti]

<http://www.linotype.com/72/Avenir-family.html> (luettu 25.2.2013)

Martellaro, John, 2012. When is a 7-inch iPad mini NOT a 7-inch iPad?

[verkkodokumentti]

<http://www.macobserver.com/tmo/article/when-is-a-7-inch-ipad-mini-not-a-7-inch-ipad> (luettu 5.3.2013)

Martikainen, Toivo, 2012. Uuden iPadin myynti käynnistyi – kalleimmat mallit suosituimpia. [verkkodokumentti]

<http://www.taloussanomat.fi/tietoliikenne/2012/03/23/uuden-ipadin-myynti-kaynnistyi-kalleimmat-mallit-suosituimpia/201225885/12> (luettu 4.3.2013)

Masalin, Teemu, 2012. iPad – käyttäjän opas. Docendo.

Myslewski, Rik, 2012. More Steve Jobs iPad mini attacks from beyond the grave. [verkkodokumentti]

http://www.theregister.co.uk/2012/07/16/jobs_on_ipad_mini/ (luettu 5.3.2013)

Paananen, Petteri, 2011. InDesign CS5 – julkaisun tekeminen. Docendo.

Panzarino, Matthew, 2012. Rare full recording of 1983 Steve Jobs speech reveals Apple had been working on iPad for 27 years. [verkkodokumentti]

<http://thenextweb.com/apple/2012/10/02/rare-full-recording-of-1983-steve-jobs-speech-reveals-apple-had-been-working-on-ipad-for-27-years/> (luettu 1.3.2013)

Rosenzweig, Gary, 2012. My iPad. Que.

Salminen, Juho, 2010. Suomen Kuvalehti nyt iPad-versiona - näytenumero luettavissa. [verkkodokumentti]

<http://suomenkuvalehti.fi/jutut/kotimaa/suomen-kuvalehti-nyt-ipad-versiona-naytenumero-luettavissa> (luettu 4.3.2013)

Taloussanomat-Reuters, 2012. Applen uutuuks ei kerännyt jättijonoja.

[verkkodokumentti]

<http://www.taloussanomat.fi/porssi/2012/11/02/applen-uutuuks-ei-kerannyt-jattijonoja/201241290/170> (luettu 5.3.2013)

Vaalisto, Heidi, 2010. Kaupat täyttyivät nopeasti iPad-ostajista. [verkkodokumentti]

<http://www.digitoday.fi/vimpaimet/2010/11/30/kaupat-tayttyivat-nopeasti-ipad-ostajista/201016657/66> (luettu 4.3.2013)

Vaalisto, Heidi, 2011. iPad 2 loppui monesta kaupasta. [verkkodokumentti]

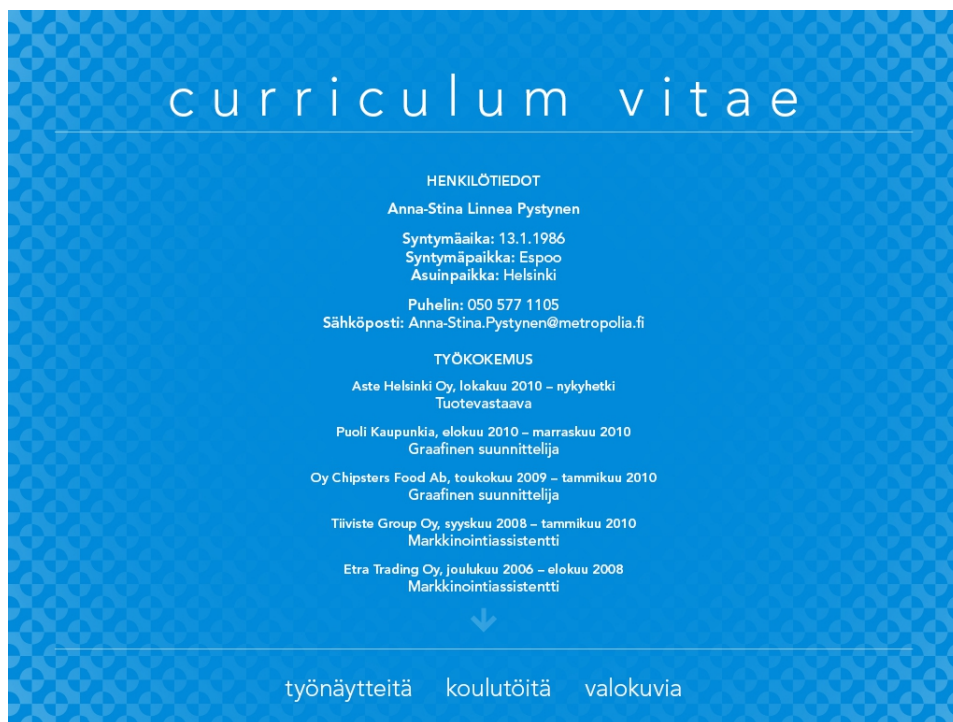
<http://www.taloussanomat.fi/informaatioteknologia/2011/03/12/ipad-2-loppui-monesta-kaupasta/20113550/12> (luettu 4.3.2013)

Kuvalähteet

Kuva 1. Ruutukaappaus Applen internetsivuilta – tällä hetkellä saatavilla olevat iPad-mallit.

<http://www.apple.com/fi/ipad/compare/>

Ruutukaappauksia portfolioista

työnäytteitä

koulutöitä valokuvia cv

anna naistenlehden taitto

